

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา กิจกรรมเสริมสร้างสุนทรียะ จิตอาสา

รหัสวิชา 20000-2003

ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช)

วิทยาลัยเทคนิคเทิง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา กิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกที่ดีในการดำเนินชีวิต ทั้งในฐานะพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

สาระการเรียนรู้ในรายวิชานี้มุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจในเรื่องของการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม การมีความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันทางจริยธรรม และการมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อันจะนำไปสู่การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตอาสา

แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ออกแบบโดย **วิทยาลัยเทคนิคเทิง** โดยสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณธรรมความโปร่งใสในสถานศึกษา และเพื่อสนับสนุนการสร้างเสริมค่านิยมที่ดีให้กับผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะอย่างแท้จริง

วิทยาลัยเทคนิคเทิง

2567

สารบัญ

	หน้า
ลักษณะรายวิชา	๑
โครงสร้างรายวิชา	๒
หน่วยที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	๓
หน่วยที่ ๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	๕๘
หน่วยที่ ๓ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๖๗
หน่วยที่ ๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	๗๗

ลักษณะรายวิชา

รายวิชา กิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา รหัสวิชา ๒๐๐๐๐-๒๐๐๓

หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. ๒๕๖๗

อ้างอิงมาตรฐาน

-

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

มีจิตสำนึกที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต เป็นพลเมืองดีของสังคม มีจิตอาสา และปฏิบัติตน ตามพระบรมราโชบาย

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

๑. เขาใจความสำคัญและหลักในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามพระบรมราโชบาย มีคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
๒. มีทักษะการคิด วิเคราะห์ตัดสินใจ ประพฤติปฏิบัติตนตามพระบรมราโชบาย หลักธรรม กฎระเบียบ วัฒนธรรม อันดีงามของสังคม การแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม และการป้องกันการทุจริต
๓. มีจิตสำนึกและกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความรับผิดชอบ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น
๔. สามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันการทุจริตและการเป็นคนดี ของสังคม

สมรรถนะรายวิชา

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสาตามหลักการและกระบวนการป้องกันการทุจริต
๒. วิเคราะห์และตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ
๓. ประพฤติปฏิบัติตนตามพระบรมราโชบาย มีคุณธรรม จริยธรรม และการเป็นคนดีที่ไม่ทนต่อการทุจริต
๔. ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างจิตพอเพียงต้านการทุจริต กิจกรรมแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม กิจกรรมวิเคราะห์หลินน้ำใจและสินบน กิจกรรมความไม่ทนต่อการทุจริต และ กิจกรรมพลเมืองดีกับความรับผิดชอบต่อสังคม
๕. ปฏิบัติกิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา โดยการลงมือปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม การโค้ชชิ่ง และการประเมินผล
๖. ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการป้องกันการทุจริตและการเป็นคนดีของสังคม

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติกิจกรรมตามพระบรมราโชบายสู่การเป็นคนดีกิจกรรมจิตพอเพียงต้านการทุจริต กิจกรรมแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม กิจกรรมวิเคราะห์หลินน้ำใจและสินบน กิจกรรมความไม่ทนต่อการทุจริต กิจกรรมพลเมืองดีกับความรับผิดชอบต่อสังคม

โครงสร้างรายวิชา ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและ ผลประโยชน์ส่วนรวม	๑. การวิเคราะห์สถานการณ์ การขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ๒. การวิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์ ผลประโยชน์ ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบ คิดฐานสอง ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในระดับ สังคมโลก ๓. การทุจริตที่เกิดจากระบบการคิดฐานสิบ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคม โลก ๔. การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลกและจริยธรรมที่ใช้ใน การแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก ๕. ผลกระทบที่เกิดจากการขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่ เกิดขึ้นในประเทศ ๖. รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนและ แนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในกลุ่ม ประเทศอาเซียน	๑๐
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อ การทุจริต	๑. ลักษณะความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ในระดับโลก ๒. การลงโทษทางสังคมในระดับโลก ๓. ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการ ทุจริตของประเทศต่างๆ ในระดับโลก	๔
๓.	STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๑. การดำเนินงาน บริษัทสร้างการดีโดยยึดหลัก STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต S = Sufficient (พอเพียง) T = Transparent (โปร่งใส) R = Realize (ตื่นรู้) O = Onward (มุ่งไปข้างหน้า)	๑๒

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
		N = Knowledge (ความรู้) G = Generosity (ความเอื้ออาทร)	
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	๑. แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๑.๑ ด้านสังคม ๑.๒ ด้านเศรษฐกิจ ๑.๓ ด้านการเมือง การปกครอง ๒. การพิจารณาความเป็นพลเมือง ๒.๑ ด้านคุณค่า ค่านิยม ๒.๒ ความรู้ ความเข้าใจ ๒.๓ ทักษะและพฤติกรรม ๓. การสร้างสำนึกพลเมืองต่อสังคมโลก	๑๐
	รวม		๓๖

หน่วยที่ ๑

การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒.๒ สามารถวิเคราะห์สถานการณ์การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) สถานการณ์การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด (ทักษะการสังเกต ทักษะการระบุ)
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- ๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
- ๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัส ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็นมีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- ๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำข่าว (วีดิทัศน์) เรื่อง เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตู่ผี และวีดิทัศน์ เรื่อง แก่ทุจริต คิดฐาน ๒ มาให้นักเรียนดู จากนั้นครูให้นักเรียนจับคู่สนทนาที่ได้ดูข่าวว่าเกิดอะไร เพราะเหตุใด และทำสรุปเป็น Mind Mapping นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนและครูสรุปร่วมกันที่ละเรื่อง

๒) ครูนำวีดิทัศน์ เรื่อง รู้ทันการโกง ตอนผลประโยชน์ทับซ้อน ภัยเงียบ ทำลายชาติ มาให้นักเรียนดูที่หน้าชั้นเรียน จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันจำแนกแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม พร้อมอภิปรายจากวีดิทัศน์ที่รับชม

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม พร้อมทั้งสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตสภาพนั้นๆ

๔) จากวีดิทัศน์ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็น มนุษย์มีความสัมพันธ์ปรับวิธีคิด พฤติกรรมเปลี่ยน สังคมเปลี่ยน ประเทศชาติเปลี่ยนโลกเปลี่ยนอย่างไร จากวีดิทัศน์ที่ได้รับชมจากนั้นให้นักเรียนทำ Mind Mapping พร้อมสรุปนำเสนอหน้าชั้นเรียน

๕) ให้นักเรียนจับคู่สำรวจสภาพปัญหาสาเหตุการทุจริตในโรงเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๑) สนทนาอภิปรายทบทวนประเด็นผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) แบ่งนักเรียนออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน พร้อมแจกกระดาษชาร์ต และปากกาเคมี

๓) แจกใบความรู้ที่ ๑ - ๓ ดังนี้

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์

ส่วนรวม

๔) แต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้ที่ ๑ - ๓ พร้อมสรุปประเด็นสำคัญจากใบความรู้ลงกระดาษชาร์ตและนำเสนอหน้า

ชั้นเรียน

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

๖) มอบหมายชิ้นงานให้นักเรียนสืบค้น เรื่อง ของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์

ส่วนรวมที่พบในสังคมปัจจุบันและจัดทำเป็นรายงานส่ง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง เตือนสั่งเก็บโต๊ะร้านผัดไทยประตู่ผี

๒. วีดิทัศน์ เรื่อง แก่ทุจริต คิดฐาน ๒

๓. วีดิทัศน์ เรื่อง รู้ทันการโกง ตอนผลประโยชน์ทับซ้อนภัยเงียบทำลายชาติ

๔. กระดาษชาร์ตพร้อมปากกาเคมี

๕. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๖. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๗. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์

ส่วนรวม

๒) แหล่งการเรียนรู้

๑. แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน /สถานการณ์ที่พบได้ในชุมชน

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) การสังเกต

๒) การประเมินชิ้นงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบประเมินชิ้นงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗ - ๑๐	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

๒) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพผลงาน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ผู้สอนสังเกตการทำงานของนักเรียน โดยใช้เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

พฤติกรรม	ความสนใจ ในการเรียน			การมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น ในการอภิปราย			การรับฟัง ความคิดเห็น ของผู้อื่น			การตอบ คำถาม			ความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบ หมาย			รวม คะแนน
ชื่อ-สกุล	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๒	๑	๐	๑๐
๑.																
๒.																
๓.																
๔.																
๕.																
๖.																
๗.																
๘.																
๙.																
๑๐.																

เกณฑ์การประเมิน

ให้คะแนน ๐ ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ให้คะแนน ๑ ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับพอใช้

ให้คะแนน ๒ ถ้าการทำงานนั้นอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินชิ้นงาน

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอนประเมินผลงานนักเรียนตามรายการที่กำหนดแล้วใส่เครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับหมายเลข

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		๔	๓	๒	๑
๑.	ตรงตามจุดประสงค์				
๒.	มีความถูกต้อง				
๓.	ภาษาที่ใช้ / วิธีการนำเสนอเข้าใจง่าย				
๔.	มีความคิดสร้างสรรค์				
๕.	มีความเป็นระเบียบชัดเจน				

เกณฑ์การประเมิน

ผลงานสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๔	คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องบางส่วน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานมีข้อบกพร่องมาก	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘ - ๒๐	ดีมาก
๑๔ - ๑๗	ดี
๑๐ - ๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

ใบความรู้ที่ ๑

เรื่อง การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การทุจริตเป็นหนึ่งในประเด็นที่ทั่วโลกแสดงความกังวล อันเนื่องมาจากเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนยากต่อการจัดการและเกี่ยวข้องกับทุกภาคส่วนเป็นที่ยอมรับกันว่าการทุจริตนั้นมีความเป็นสากล เพราะมีการทุจริตเกิดขึ้นในทุกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตเกิดขึ้นทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งในองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรหรือองค์กรเพื่อการกุศลในปัจจุบันการกล่าวหาและการฟ้องร้องคดี การทุจริตยังมีบทบาทสำคัญในด้านการเมืองมากกว่าช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลในหลายประเทศมีผลการปฏิบัติงานที่ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร องค์กรระดับโลกหลายองค์กรเสื่อมเสียชื่อเสียง เนื่องมาจากเหตุผลด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนทั่วทั้งโลกต่างเฝ้ารอที่จะได้นำเสนอข่าวอื้อฉาวและการประทุพติผิดจริยธรรมด้านการทุจริต โดยเฉพาะบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งระดับสูงต่างถูกเฝ้าจับจ้องว่าจะถูกสอบสวนเมื่อใด อาจกล่าวได้ว่าการทุจริตเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ที่จะขัดขวางการพัฒนาประเทศให้เป็นรัฐสมัยใหม่ ซึ่งต่างเป็นที่ทราบกันดีว่าการทุจริตควรเป็นประเด็นแรกๆ ที่ควรให้ความสำคัญในวาระของการพัฒนาประเทศของทุกประเทศ

เห็นได้ชัดว่าการทุจริตส่งผลกระทบต่ออย่างมากกับการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่กำลังพัฒนา เช่นเดียวกันกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกก็มีความกังวลในปัญหาการทุจริตด้วยเช่นเดียวกัน โดยเห็นพ้องต้องกันว่าการทุจริตเป็นปัญหาใหญ่ที่กำลังขัดขวางการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมให้ก้าวไปสู่รัฐสมัยใหม่และควรเป็นปัญหาที่ควรจะต้องรีบแก้ไขโดยเร็วที่สุด

การทุจริตนั้นอาจเกิดขึ้นได้ในประเทศที่มีสถานการณ์ ดังต่อไปนี้ ๑) มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อกำหนดจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางธุรกิจ ซึ่งจะเป็นโอกาสที่จะทำให้เกิดเศรษฐกิจ หรือมูลค่าเพิ่มหรือกำไรส่วนเกินทางเศรษฐกิจ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมาตรการ หรือข้อกำหนดดังกล่าวมีความซับซ้อนคลุมเครือเลือกปฏิบัติเป็นความลับ หรือไม่โปร่งใส ๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีสิทธิ์ขาดในการใช้ดุลยพินิจ ซึ่งให้อิสระในการเลือกปฏิบัติเป็นอย่างมากจะเลือกใช้อำนาจใดก็ได้กับใครก็ได้ ๓) ไม่มีกลไกที่มีประสิทธิภาพ หรือองค์กรที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลและจัดการต่อการกระทำใดๆ ของเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศที่กำลังพัฒนา การทุจริตมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมาก โดยไม่ใช่เพียงเพราะว่าลักษณะประชานิยมแตกต่างจากภูมิภาคอื่นที่พัฒนาแล้ว หากแต่เป็นเพราะกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนานั้นมีปัจจัยภายในต่างๆ ที่เอื้อ หรือสนับสนุนต่อการเกิด การทุจริต อาทิ ๑) แรงขับเคลื่อนที่อยากมีรายได้เป็นจำนวนมากอันเป็นผลเนื่องมาจากความจน ค่าแรงในอัตราที่ต่ำ หรือมีสภาวะความเสี่ยงสูงในด้านต่างๆ เช่น ความเจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือการว่างงาน ๒) มีสถานการณ์ หรือโอกาสที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตได้เป็นจำนวนมาก และมีกฎระเบียบต่างๆ ที่อาจนำไปสู่การทุจริต ๓) การออกกฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมที่ไม่เข้มแข็ง ๔) กฎหมายและประมวลจริยธรรมไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย ๕) ประชากรในประเทศยังคงจำเป็นต้องพึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก ๖) ความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง และเจตจำนงทางการเมืองที่ไม่เข้มแข็ง ปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวจะนำไปสู่การทุจริตไม่ว่าจะเป็นทุจริตระดับบน หรือระดับล่างก็ตาม ซึ่งผลที่ตามมาอย่างเห็นได้ชัดจนมีด้วยกันหลายประการ เช่น การทุจริตทำให้ภาพลักษณ์ของประเทศด้านความโปร่งใสนั้นเลวร้ายลง การลงทุนในประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากนักลงทุนต่างชาติลดน้อยลงส่งผลกระทบทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน หรือการทุจริตทำให้เกิดช่องว่างของความไม่เท่าเทียมที่กว้างขึ้นของประชากรในประเทศ หรืออีกนัยหนึ่งคือระดับความจนนั้นเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่กลุ่มคนรวยกระจุกตัวอยู่เพียงกลุ่มเล็กๆ กลุ่มเดียว

นอกจากนี้ การทุจริตยังทำให้การสร้างและปรับปรุงสาธารณูปโภคต่างๆ ของประเทศนั้นลดลงทั้งใน ด้านปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งยังอาจนำพาประเทศไปสู่วิกฤติทางการเงินที่ร้ายแรงได้อีกด้วย

การเปลี่ยนแปลงวิธีคิด (Paradigm Shift) จึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างมากต่อการดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต ตามคำปราศรัยของประธานที่ได้กล่าวต่อที่ประชุมองค์การสหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ว่า “การทุจริตเป็นหนึ่งในความท้าทายที่มีความสำคัญมากในศตวรรษที่ ๒๑ ผู้นำโลกควรเพิ่มความพยายามขึ้นเป็นสองเท่าที่จะสร้างเครื่องมือที่มีความเข้มแข็งเพื่อรื้อระบบการทุจริตที่ซ่อนอยู่ ออกให้หมดและนำทรัพย์สินกลับคืนให้กับประเทศต้นทางที่ถูกขโมยไป...” ทั้งนี้ไม่เพียงแต่ผู้นำโลกเท่านั้นที่ต้องจริงจังมากขึ้นกับการต่อต้านการทุจริตเราทุกคนในฐานะประชากรโลกก็มีความจำเป็นที่จะต้องเอาจริงเอาจังกับการต่อต้านการทุจริตเช่นเดียวกัน โดยทั่วไปอาจมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวแต่แท้จริงแล้วการทุจริตนั้นเป็นเรื่องใกล้ตัวทุกคนในสังคมมาก การเปลี่ยนแปลงระบบวิธีการคิดเป็นเรื่องสำคัญ หรือความสามารถในการการแยกแยะระหว่าง ประโยชน์ส่วนตนออกจากประโยชน์ส่วนรวม เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นกับทุกคนในสังคมต้องมีความตระหนักได้ว่าการกระทำใดเป็นการล่้าง้าสาธารณประโยชน์ การกระทำใดเป็นการกระทำที่อาจเกิดการทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม ต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประเทศชาติเป็นอันดับแรกก่อนที่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง

การทุจริตในสังคมไทยระหว่างช่วงกว่าทศวรรษที่ผ่านมาส่งผลเสียต่อประเทศอย่างมหาศาลและเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกมิติ รูปแบบการทุจริตจากเดิมที่เป็นการทุจริตทางตรงไม่ซับซ้อน อาทิ การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง ในปัจจุบันได้ปรับเปลี่ยนเป็นการทุจริตที่ซับซ้อนมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การทุจริตโดยการทำลายระบบการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์หรือผลประโยชน์ทับซ้อนและการทุจริตเชิงนโยบาย

ประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหการทุจริตโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือกลไก และกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เริ่มตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน การดำเนินงานได้สร้างความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับฐานความคิดและสร้างความตระหนักให้ทุกภาคส่วนของสังคม

สำหรับประเทศไทยได้กำหนดทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความรุนแรง รวมถึงการสร้างตระหนักในการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคม ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะองค์กรหลักด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งบูรณาการการทำงานด้านการต่อต้านการทุจริตเข้ากับทุกภาคส่วน ดังนั้น สาระสำคัญที่มีความเชื่อมโยงกับทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่สำนักงาน ป.ป.ช. มีดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
๒. วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสภาปฏิรูปแห่งชาติ
๓. ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)
๕. โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐)
๖. ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดในหมวดที่ ๔ หน้าที่ของประชาชนชาวไทยว่า “...บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริต และประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ” ถือได้ว่าเป็นครั้งแรกที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นหน้าที่ของประชาชนชาวไทยทุกคน นอกจากนี้ ยังกำหนดชัดเจนในหมวดที่ ๕ หน้าที่ของรัฐว่า “รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจากการทุจริต และประพฤติมิชอบทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการ และกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกัน และจัดการทุจริต และประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกัน เพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ต่อต้านการทุจริต หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ” การบริหารราชการแผ่นดินรัฐต้องเสริมสร้างให้ประชาชนได้รับบริการที่สะดวกมีประสิทธิภาพที่สำคัญ คือ ไม่เลือกปฏิบัติตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจ หรือกระทำการโดยมิชอบแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้ง หรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และรัฐต้องจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว การที่รัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ และการบริหารบุคคลที่มีคุณธรรมนั้นสืบเนื่องมาจากช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้เกิดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคลมีการโยกย้ายแต่งตั้งที่ไม่เป็นธรรม บังคับ หรือชี้้นำให้ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานโดยไม่ยึดมั่นในหลักผลประโยชน์แห่งรัฐ รวมถึงการมุ่งเน้นการแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเองรวมถึงพวกพ้อง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงได้มีความพยายามที่จะแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าต้องการสร้างประสิทธิภาพในระบบการบริหารงานราชการแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลและมีคุณธรรมจริยธรรมตามที่กำหนดเอาไว้

วาระการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของสถาปนิกรูปแห่งชาติ สถาปนิกรูปแห่งชาติในฐานะองค์กรที่มีบทบาท และอำนาจหน้าที่ในการปฏิรูปกลไก และปฏิบัติงานด้านการบริหารราชการแผ่นดินได้มีข้อเสนอ เพื่อปฏิรูปด้านการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นระบบมีประสิทธิภาพ ยั่งยืน เป็นรูปธรรมปฏิบัติได้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและบริบทของสังคมไทย โดยเสนอให้มียุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหา ๓ ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย (๑) ยุทธศาสตร์การปลูกฝัง “คนไทย ไม่โกง” เพื่อปฏิรูปคนให้มีความจิตสำนึก สร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคลรับผิดชอบชั่วดีอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ มองว่าการทุจริตเป็นเรื่องน่ารังเกียจเป็นการเอาเปรียบสังคม และสังคมไม่ยอมรับ (๒) ยุทธศาสตร์การป้องกันด้วยการเสริมสร้างสังคมธรรมาภิบาล เพื่อเป็นระบบป้องกันการทุจริต เสริมการสร้างระบบภูมิคุ้มกันทุกภาคส่วนในสังคม (๓) ยุทธศาสตร์การปราบปราม เพื่อปฏิรูประบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีการทุจริตให้มีประสิทธิภาพให้สามารถเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำการทุจริตขึ้นอีกในอนาคต

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้กำหนดให้กฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติมีผลบังคับภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือภายในรัฐบาลนี้ และกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานนำยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ แผนพัฒนาด้านต่างๆ มาเป็นแผนแม่บทหลักในการกำหนดแผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณ ยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นยุทธศาสตร์ที่ยึดวัตถุประสงค์หลักแห่งชาติเป็นแม่บทหลัก ทิศทางการป้องกันการทุจริต และการสร้างความโปร่งใส และธรรมาภิบาลในการบริหารราชการแผ่นดิน ของหน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานจะถูกกำหนดจากยุทธศาสตร์ชาติ

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปแห่งชาติ วางกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ในระยะ ๒๐ ปี โดยมีกรอบวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง” คติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ คือ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑** ความมั่นคง **ยุทธศาสตร์ที่ ๒** การสร้างความสามารถในการแข่งขัน **ยุทธศาสตร์ที่ ๓** การพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพคน **ยุทธศาสตร์ที่ ๔** การสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม **ยุทธศาสตร์ที่ ๕** การสร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ **ยุทธศาสตร์ที่ ๖** การปรับสมดุลและพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ ในยุทธศาสตร์ที่ ๖ ได้กำหนดกรอบแนวทางที่สำคัญ ๖ แนวทางประกอบด้วย (๑) การปรับปรุงการบริหารจัดการ รายได้ และรายจ่ายของภาครัฐ (๒) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ (๓) การปรับปรุง บทบาท ภารกิจ และโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม (๔) การวางระบบบริหารงานราชการ แบบบูรณาการ (๕) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐในการปฏิบัติราชการ (๖) การต่อต้านการทุจริต และประพฤติมิชอบ (๗) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับให้มีความ ชัดเจน ทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศตลอดจนพัฒนา หน่วยงานภาครัฐ และบุคลากรที่มีหน้าที่เสนอความเห็นทางกฎหมายให้มีศักยภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) กำหนดในยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการภาครัฐ การป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทยในยุทธศาสตร์นี้ ได้กำหนดกรอบแนวทางการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และคอร์รัปชัน มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนา ปณิธานค่านิยม วัฒนธรรม วิถีคิด และกระบวนทัศน์ให้คนมีความตระหนักรู้ความดีความงาม และภูมิคุ้มกันต่อการทุจริต และการชักจูงให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน และมีพฤติกรรมไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติมิชอบ รวมทั้งสนับสนุน ทุกภาคส่วนในสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และมุ่งเน้นให้เกิดการส่งเสริม ธรรมาภิบาลในภาคเอกชน เพื่อเป็นการตัดวงจรการทุจริตระหว่างนักการเมือง ข้าราชการ และนักธุรกิจออกจากกัน ทั้งนี้การบริหารงานของส่วนราชการต้องมีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

โมเดลประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Thailand ๔.๐) เป็นโมเดลที่น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวคิดหลักในการบริหารประเทศ ถอดรหัสออกมาเป็น ๒ ยุทธศาสตร์สำคัญ คือ (๑) การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) และ (๒) การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก ในยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Thailand ๔.๐ เน้นการปรับเปลี่ยน ๔ ทิศทาง และเน้นการ พัฒนาที่สมดุลใน ๔ มิติ มิติที่หยิบยก คือ การยกระดับศักยภาพ และคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom) ด้วยการพัฒนาคนไทยให้เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์” ผ่านการปรับเปลี่ยนระบบนิเวศน์ การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง แรงบันดาลใจบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ ปณิธานจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรับผิดชอบ เน้นการสร้างคุณค่าร่วม และค่านิยมที่ดี คือ สังคมที่มีความหวัง (Hope) สังคมที่เปี่ยมสุข (Happiness) และสังคมที่มีความสมานฉันท์ (Harmony)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” (Zero Tolerance & Clean Thailand) กำหนดยุทธศาสตร์หลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทน ต่อการทุจริต เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการกระบวนกรปรับสภาพทางสังคมให้เกิดภาวะ “ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนกรกล่อมเกลางานสังคม สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ปณิธานความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม ปณิธานความคิดแบบดิจิทัล (Digital Thinking) ให้สามารถคิดแยกแยะระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม และประยุกต์หลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

สาระสำคัญทั้ง ๖ ด้านดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือชี้นำทิศทางการปฏิบัติงาน และการบูรณาการ ด้านต่อต้านการทุจริตของประเทศโดยมีสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการบูรณาการงานของภาคส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน และเพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ใบความรู้ ๒

เรื่อง ตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

๑.๑ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในวันดังกล่าว นายรวย นายก อบต. ได้มอบางจ้างจำนวนหนึ่งคู่ให้แก่ นายสุจริต เพื่อเป็นของที่ระลึก นายสุจริต ได้มอบางจ้างดังกล่าวให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรรับางจ้างดังกล่าวไว้ จึงเร่งให้หน่วยงานต้นสังกัดคืนางจ้างให้แก่ นายรวย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๕ (๒) ได้กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ที่มีมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท แล้วประสงค์จะรับทรัพย์สิน นั้นไว้เป็นสิทธิของตน จะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินนั้นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่นแล้วแต่กรณี ในทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่าเมื่อ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้รับางจ้างแล้วได้ส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรรับางจ้างดังกล่าวไว้ จึงส่งคืนให้ นายรวยไป โดยใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบระเบียบแนวทางปฏิบัติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อความรอบคอบ และส่งคืนางจ้างแก่ นายรวย ภายใน ๓ วัน จากข้อเท็จจริงจึงฟังได้ว่า นายสุจริต มิได้มีเจตนา หรือมีความประสงค์ที่จะรับางจ้างนั้นไว้เป็นสิทธิของตนแต่อย่างใด

๑.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชนเพื่อช่วยให้บริษัทเอกชนรายนั้นชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๑.๓ การที่บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาท แก่เจ้าหน้าที่ในปีที่ผ่านมา และปีนี้เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

๑.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ และได้รับความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัย หรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรม หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้นั้นๆ

๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับชุดไม้กอล์ฟจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เมื่อต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเอกชนแห่งนั้น ก็ช่วยเหลือให้บริษัทนั้นได้รับสัมปทาน เนื่องจากรู้สึกว่าการตอบแทนที่เคยได้รับของขวัญมา

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา

๒.๑ นิติกร ฝ่ายกฎหมาย และเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาคหารายได้พิเศษ โดยการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชน ได้อาศัยโอกาสที่ตนปฏิบัติหน้าที่เร่งรัดภาษีอากรค้างผู้ประกอบการรายหนึ่งหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง ด้วยการขายประกันชีวิต ให้แก่หุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการดังกล่าว รวมทั้งพนักงานของผู้ประกอบการนั้นอีกหลายคนในขณะที่ตนกำลังดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้างพฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเองเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๒ การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๓ ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนา และดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่ หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีหุ้นส่วนอยู่

๒.๔ การที่ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๒.๕ ภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรี ประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก ใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ในการกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ในฐานะเจ้าพนักงานมีหน้าที่ดูแลกิจการของกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ภรรยาประมูลซื้อที่ดิน และทำสัญญาซื้อขายที่ดิน ส่งผลให้เป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดินโฉนดแปลงดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๐๐ (๑)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ

๓.๑ อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง เพิ่งเกษียณอายุราชการไปทำงานเป็นที่ปรึกษาในบริษัทผลิตหรือขายยา โดยใช้อิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในโรงพยาบาลดังกล่าว ให้โรงพยาบาลซื้อยาจากบริษัทที่ตนเองเป็นที่ปรึกษาอยู่ พฤติการณ์เช่นนี้มีมูลความผิดทั้งทางวินัย และทางอาญารัฐเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนมีตำแหน่ง หรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย สำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๒๓

๓.๒ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์ และสุขภาพออกจากราชการไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา

๓.๓ การที่ผู้บริหาร หรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับหน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

๓.๔ การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงานเดิมโดยไม่คุ้มค่ากับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๔. การทำงานพิเศษ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัทรับจ้างทำบัญชี และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษี และมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้างทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่ และจังหวัดใกล้เคียง กลับมีพฤติการณ์ช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้ว มิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีให้พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาบรรณการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติด้อย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๔.๓ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่แต่เอาเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

๕. การรู้ข้อมูลภายใน

๕.๑ นายช่าง ๕ แผนกชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้นำข้อมูลเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHZ และระบบปลดล็อกไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๔ และมีความผิดวินัย ข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๕.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้านจึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๕.๓ การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงข่ายโทรคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

๖.๑ คณบดีคณะแพทยศาสตร์ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อมผ้าปกคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้ในงานมงคลสมรสของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงานฉลอง

มงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัย และอาญา ต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์ แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา คดีลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ซบถยนต์ของส่วนราชการ นำน้ำมันในรถยนต์ไปขาย และนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัว ทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันมากกว่าที่ควร จะเป็นพฤติกรรมดังกล่าว ถือเป็นการทุจริต เบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์

๖.๓ การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการ หรือการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงนำรถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

๗.๑ นายองค์การบริหารส่วนตำบล แห่งหนึ่งร่วมกับพวกแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุง และซ่อมแซมถนนคนเดินใหม่ ในตำบลที่ตนมีฐานเสียงโดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาฯ และตรวจรับงานทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนด รวมทั้งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จได้ติดป้ายชื่อของตนและพวกการกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ มีมูลความผิดทั้งทางวินัยอย่างร้ายแรง และทางอาญา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทราบ

๗.๒ การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนน สร้างสะพาน ลงในจังหวัด โดยใช้ชื่อ หรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

๗.๓ การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่ หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ

พนักงานสอบสวน ละเว้นไม่นำบันทึกการจับกุมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมทำขึ้นในวันเกิดเหตุ รวมเข้าสำนวน แต่กลับเปลี่ยนบันทึก และแก้ไขข้อหาในบันทึกการจับกุม เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องหา ซึ่งเป็นญาติของตนให้รับโทษน้อยลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้ว มีมูลความผิดทางอาญา และทางวินัยอย่างร้ายแรง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

๙.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้บริหารเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมาย หรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๙.๒ นายเอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด รู้จักสนิทสนมกับ นายบี หัวหน้าส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นายเอ จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นายซี เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของ นายบี

๑๐. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ

๑๐.๑ การเดินทางไปราชการต่างจังหวัด โดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวันอย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน ๑๐ วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง ๖ วัน โดยอีก ๔ วันเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมีได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นอย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๖ นอกจากเจ้าพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้วห้ามมิให้กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.ประกาศกำหนด ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทาน หรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรรคหนึ่งด้วยโดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

คู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (๒) หรือ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดานหรือญาติ ที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็น เจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

**ประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และ ปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงกำหนดหลักเกณฑ์ และจำนวนทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับจากบุคคลได้โดยธรรมจรรยาไว้ ดังนี้

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ หรือจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้แก่ตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกัน ลูก ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการี หรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๔ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใด รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สิน หรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ ซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป

(๒) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ มีราคา หรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(๓) รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๖ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ให้มิได้ระบุให้เป็นของส่วนตัว หรือมีราคา หรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท ไม่ว่าจะระบุเป็นของส่วนตัวหรือไม่ แต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยึดถือทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวไว้เป็นประโยชน์ส่วนตน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดทันที

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคา หรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๕ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นอย่างยี่งที่ต้องรับไว้ เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ

หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด โดยทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชา หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน หรือสถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวก็ให้คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

เมื่อได้ดำเนินการตามความในวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง หรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์นั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน ส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอนให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์เท่านั้นต่อประธาน สภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่นที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นสมาชิกแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้ หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรี ได้เคยมีมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ ในการให้ของขวัญและรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้หลายครั้ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัด มิให้มีการเบียดเบียนข้าราชการโดยไม่จำเป็น และสร้างทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากมีการแข่งขันกันให้ของขวัญในราคาแพงทั้งยังเป็นช่องทางให้เกิดการประพฤติมิชอบอื่นๆ ในวงราชการอีกด้วย และในการกำหนดจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐประเภทต่างๆ ก็มีการกำหนดในเรื่องทำนองเดียวกัน ประกอบกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาได้ ฉะนั้นจึงสมควรรวบรวมมาตรการเหล่านั้น และกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการให้ของขวัญ และรับของขวัญไว้เป็นการถาวรมีมาตรฐานอย่างเดียวกัน และมีความชัดเจน เพื่อเสริมมาตรการของคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้เป็นผลอย่างจริงจัง ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่ได้กำหนดไว้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"ของขวัญ"หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ที่ให้แก่กัน เพื่ออวยชัยไมตรีและให้หมายความรวมถึงเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา หรือเพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมีใช้เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการให้สิทธิพิเศษในการได้รับบริการ หรือความบันเทิงตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยวค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินให้ในภายหลัง

"ปกติประเพณีนิยม" หมายความว่า เทศกาล หรือวันสำคัญ ซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดง ความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

"ผู้บังคับบัญชา" ให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ หัวหน้าหน่วยงาน ที่แบ่งเป็นการภายในของหน่วยงานของรัฐ และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่า และได้รับมอบหมายให้มีอำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลด้วย

"บุคคลในครอบครัว" หมายความว่า คู่สมรส บุตร บิดา มารดา พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน

ข้อ ๔ ระเบียบนี้ไม่ใช้บังคับกับกรณีการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา นอกเหนือจากกรณีปกติประเพณีนิยมที่มีการให้ของขวัญแก่กันมิได้

การให้ของขวัญตามปกติประเพณีนิยมตามวรรคหนึ่ง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญที่มีราคา หรือมูลค่าเกินจำนวนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตมิได้

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการเรียกรับเงิน หรือทรัพย์สินอื่นใด หรือใช้เงินสวัสดิการใดๆ เพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญ ให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาไม่ว่ากรณีใดๆ มิได้

ข้อ ๖ ผู้บังคับบัญชาจะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามิได้เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

ข้อ ๗ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐมิได้ ถ้ามิใช่เป็นการรับของขวัญตามกรณีที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๘

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ผู้มาติดต่องาน หรือผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การขอให้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือการร้องเรียน เป็นต้น

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจ หรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจ ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการได้รับสัมปทาน เป็นต้น

(๓) ผู้ซึ่งกำลังดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่มีหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ควบคุม หรือกำกับดูแล เช่น การประกอบกิจการโรงงาน หรือธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นต้น

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์ หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๘ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะยินยอม หรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เฉพาะกรณี การรับของขวัญที่ให้ตามปกติประเพณีนิยม และของขวัญนั้นมีราคา หรือมูลค่าไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๙ ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐทราบในภายหลัง ว่าเป็นการรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีราคา หรือมูลค่าเกินกว่าที่กำหนดไว้ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ของขวัญ หรือรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นข้าราชการการเมือง ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นประพฤติปฏิบัติไม่เป็นไปตามคุณธรรม และจริยธรรม และให้ดำเนินการตามระเบียบที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการการเมือง

(๒) ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นข้าราชการประเภทอื่นนอกจาก (๑) หรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานของรัฐวิสาหกิจให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดทางวินัย และให้ผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ดำเนินการให้มีการลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

ข้อ ๑๑ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่สอดส่อง และให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามระเบียบนี้แก่หน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่มิผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติในการให้ของขวัญ หรือรับของขวัญฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างให้เกิดทัศนคติในการประหยัดแก่ประชาชนทั่วไปในการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงการต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจ ในโอกาสต่างๆ ตามปกติ ประเพณีนิยมให้เจ้าหน้าที่ของรัฐพยายามใช้วิธีการแสดงออกโดยใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความเสียใจ แทนการให้ของขวัญ

ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างค่านิยมการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงการต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง แนะนำ หรือกำหนดมาตรการจูงใจที่จะพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ในบังคับบัญชาให้เป็นไปในแนวทางประหยัด

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“การเรียไร” หมายความว่า การเก็บเงิน หรือทรัพย์สิน โดยขอร้องให้ช่วยออกเงิน หรือทรัพย์สินตามใจสมัคร และให้หมายความรวมถึงการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ขดใช้ หรือบริการ ซึ่งมีการแสดงโดยตรงหรือโดยปริยายว่า มิใช่เป็นการซื้อขาย แลกเปลี่ยน ขดใช้ หรือบริการธรรมดา แต่เพื่อรวบรวมเงิน หรือทรัพย์สินที่ได้มาทั้งหมด หรือบางส่วนไปใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นด้วย

“เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร” หมายความว่า เข้าไปช่วยเหลือ โดยมีส่วนร่วมในการจัดให้มีการเรียไรในฐานะเป็นผู้ร่วมจัดให้มีการเรียไร หรือเป็นประธานกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน ที่ปรึกษา หรือในฐานะอื่นใดในการเรียไรนั้น

ข้อ ๖ หน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีการเรียไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรไม่ได้ เว้นแต่เป็นการเรียไร ตามข้อ ๑๙ หรือได้รับอนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

หน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตในการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไร นอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรแล้วจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ด้วย ในกรณีนี้ กคร. อาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานรัฐดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรก็ได้

ข้อ ๘ ให้มีคณะกรรมการควบคุมการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ เรียกโดยย่อว่า “กคร.” ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกรรมการและเลขานุการ

กคร. จะแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ข้อ ๑๘ การเรียไรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรที่ กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาอนุมัติให้ตามข้อ ๖ ได้นั้น จะต้องมิลักษณะ และวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง

(๒) เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อประโยชน์แก่การป้องกัน หรือพัฒนาประเทศ

(๓) เป็นการเรียไรที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อสาธารณประโยชน์

(๔) เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรแล้ว

ข้อ ๑๙ การเรียไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร ดังต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี

(๑) เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติครุรัฐมนตรีให้เรียไรได้

(๒) เป็นการเรียไรที่รัฐบาล หรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหาย หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัย หรือเหตุการณ์ใดที่สำคัญ

(๓) เป็นการเรียไรเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสการทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน

(๔) เป็นการเรียไรตามข้อ ๑๘ (๑) หรือ (๓) เพื่อให้ได้เงิน หรือทรัพย์สิน ไม่เกินจำนวนเงิน หรือมูลค่าตามที่ กคร. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๕) เป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรตามข้อ ๑๘ (๔) ซึ่ง กคร. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษายกเว้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ

(๖) เป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับอนุมัติ หรือได้รับยกเว้นในการขออนุมัติตามระเบียบนี้แล้ว

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับอนุมัติ หรือได้รับยกเว้นตามข้อ ๑๙ ให้จัดให้มีการเรียไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้กระทำการเรียไรเป็นการทั่วไป โดยประกาศ หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(๒) กำหนดสถานที่ หรือวิธีการที่จะรับเงิน หรือทรัพย์สินจากการเรียไร

(๓) ออกใบเสร็จ หรือหลักฐานการรับเงิน หรือทรัพย์สินให้แก่ผู้บริจาคทุกครั้ง เว้นแต่โดยลักษณะแห่งการเรียไรไม่สามารถออกใบเสร็จ หรือหลักฐานดังกล่าวได้ ก็ให้จัดทำเป็นบัญชีการรับเงิน หรือทรัพย์สินนั้นไว้ เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

(๔) จัดทำบัญชีการรับจ่าย หรือทรัพย์สินที่ได้จากการเรียไรตามระบบบัญชีของทางราชการภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่สิ้นสุดการเรียไร หรือทุกสามเดือน ในกรณีที่เป็นการเรียไรที่กระทำอย่างต่อเนื่อง และปิดประกาศเปิดเผย ณ ที่ทำการของหน่วยงานของรัฐที่ได้ทำการเรียไรไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้บุคคลทั่วไปได้ทราบ และจัดให้มีเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรียไรดังกล่าวไว้ ณ สถานที่สำหรับประชาชนสามารถใช้ในการค้นหา และศึกษาข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย

(๕) รายงานการเงินของการเรียไรพร้อมทั้งส่งบัญชีตาม (๔) ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้จัดทำบัญชีตาม (๔) แล้วเสร็จ หรือในกรณีที่เป็นการเรียไรที่ได้กระทำอย่างต่อเนื่อง ให้รายงานการเงินพร้อมทั้งส่งบัญชีดังกล่าวทุกสามเดือน

ข้อ ๒๑ ในการเรียไร หรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไร ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดประโยชน์ที่ผู้บริจาค หรือบุคคลอื่นจะได้รับซึ่งมิใช่ประโยชน์ที่หน่วยงานของรัฐได้ประกาศไว้

(๒) กำหนดให้ผู้บริจาค ต้องบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินเป็นจำนวน หรือมูลค่าที่แน่นอน เว้นแต่ โดยสภาพมีความจำเป็นต้องกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน เช่น การจำหน่ายบัตรเข้าชมการแสดง หรือบัตรเข้าร่วมการแข่งขัน เป็นต้น

(๓) กระทำการใดๆ ที่เป็นการบังคับให้บุคคลใดทำการเรียไร หรือบริจาค หรือกระทำการในลักษณะที่ทำให้บุคคลนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอม ไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียไร หรือบริจาค ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม

(๔) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐออกทำการเรียไร หรือใช้ สิ่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใดบังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นออกทำการเรียไร

ข้อ ๒๒ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรของบุคคล หรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่กระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไรไม่ว่าจะเป็นการโฆษณาด้วยสิ่งพิมพ์ ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ หรือสื่ออย่างอื่น หรือด้วยวิธีการอื่นใด

(๒) ใช้ สิ่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใดบังคับบัญชา หรือบุคคลใดช่วยทำการเรียไรให้ หรือกระทำในลักษณะที่ทำให้ผู้ใดบังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นนั้นต้องตกอยู่ในภาวะจำยอมไม่สามารถปฏิเสธ หรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ช่วยทำการเรียไรให้ได้ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลประโยชน์ส่วนตน

เวลา ๒ ชั่วโมง

ออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒

ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลก

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคิดฐาน ๒
- ๒.๒ สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลประโยชน์ส่วนตนออกจากผลประโยชน์ส่วนรวม โดยใช้ระบบคิดฐาน ๒ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลก
- ๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ระบบคิด “ฐาน ๒ (Digital)” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูล ที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึง โอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่น ใช่กับไม่ใช่, จริงกับเท็จ, ทำได้กับทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน)
- ๒) ความสามารถในการคิด (ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ๔) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๕) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๖) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย เกรงกลัว

ต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอน โดยการจัดการเรียนรู้แบบแสดงบทบาทสมมติ) (Role Playing)

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นอุ่นเครื่อง

- ๑) แจ้งวัตถุประสงค์ และรูปแบบกิจกรรม ที่จะให้นักเรียนปฏิบัติการเรียนการสอน โดยแสดงบทบาทสมมติการกระทำที่เกิดจากการคิดระบบฐาน
- ๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๕ กลุ่ม
- ๓) ศึกษาใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒

๔) แต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปลงกระดานชาร์ต พร้อมนำเสนอหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ ๒ ขั้นคัดเลือกผู้แสดง

๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันกำหนดบทบาท การแสดงให้สอดคล้องกับใบความรู้ ที่นักเรียนได้ศึกษาตามหัวข้อต่อไปนี้ โดยการจับฉลาก

- การนำวัสดุครุภัณฑ์หลวงมาใช้ส่วนตัว
- การรับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ
- การใช้โทรศัพท์หลวงในเรื่องส่วนตัว
- การนำอุปกรณ์ไฟฟ้ามาชาร์ตที่ทำงาน
- การใช้น้ำประปาหลวงมาล้างรถยนต์ส่วนตัว

๒) ร่วมกันเขียนบทละคร

๓) แต่ละกลุ่มคัดเลือกสมาชิกเพื่อรับบทบาทการแสดงตามความชอบ และถนัด

๔) ซักซ้อมการแสดงตามที่ได้ตกลงกันไว้

ขั้นที่ ๓ ขั้นจัดฉาก

๑) ออกแบบ และจัดฉากตามที่ได้ตกลง

๒) ครูกำกับติดตามดูแล และแนะนำการออกแบบจัดฉาก ให้อยู่ในความเหมาะสมพอเพียง และสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่แต่ละกลุ่มกำหนดจากการจับฉลาก

ขั้นที่ ๔ ขั้นเตรียมผู้สังเกตการณ์

ครูอธิบาย และชี้แจงนักเรียนแต่ละกลุ่ม ถึงประเด็นในการสื่อสารผ่านบทบาทสมมติ

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๕ ขั้นแสดง และตัดสินการแสดง

แสดงบทบาทสมมติจนครบทุกกลุ่ม

ขั้นที่ ๖ ขั้นอภิปรายและประเมินผล

ร่วมกันอภิปรายประเด็น จากเรื่องที่ได้รับชมการแสดง ทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ในพฤติกรรมของผู้แสดง

ขั้นที่ ๗ ขั้นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และสรุป

๑) ร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนประสบการณ์ของแต่ละคนในชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวคิดที่กว้างขวางมากขึ้น

๒. ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนว่าจะมีผลกระทบต่อประเทศในสังคมโลกอย่างไร เป็นผังมโนทัศน์

ขั้นที่ ๘ ขั้นสรุปอ้างอิง

๑) มอบหมายให้นักเรียน คิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับบทบาทของแต่ละคน ในสถานการณ์ใหม่ที่ใกล้เคียงกับเรื่องที่ได้เรียนไปแล้ว เพื่อจะนำไปสู่การตัดสินใจที่จะปรับปรุงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปฏิบัติตน

๒) ร่วมกันตั้งปณิธานในการป้องกันการทุจริตให้หมดไปจากสังคมไทย เพื่อให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีในสังคมโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

๑. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง ระบบคิดฐาน ๒
๒. เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต

๒) แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

<http://web.uprightschool.net/>

https://www.nacc.go.th/more_news.php?cid=๕๙๒

<https://youtube/FEfrARhWnGc>

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) ประเมินชิ้นงาน / การนำเสนองาน
- ๒) สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- ๓) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๔) ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบประเมินชิ้นงาน / การนำเสนองาน
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
- ๓) สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๔) ตรวจสอบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ๑) แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล
นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป
- ๓) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)

...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้ที่ ๔
เรื่อง ระบบคิดฐานสอง (Digital)

Digital

ความหมาย ระบบคิด “ฐานสอง (Digital)”

เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูล ที่สามารถเลือกได้เพียง ๒ ทางเท่านั้น คือ ๐ (ศูนย์) กับ ๑ (หนึ่ง) และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้เพียง ๒ ทาง เช่น ใช่กับไม่ใช่, จริงกับเท็จ, ทำได้กับทำไม่ได้, ประโยชน์ส่วนตนกับ ประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น จึงเหมาะกับการนำมาเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องสามารถแยก เรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันอย่างเด็ดขาด และไม่กระทำการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม “การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีระบบการคิดที่สามารถแยก เรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันอย่างชัดเจนว่าสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้ สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ ส่วนบุคคลสิ่งไหน คือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของราชการมาใช้ เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ไม่เบียด

บังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม หรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนบุคคล เครือญาติ และพวกพ้อง ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด จากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมก็จะยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสอง (Digital)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีระบบการคิดที่สามารถแยกออกอย่างชัดเจนว่า สิ่งไหนถูกสิ่งไหนผิด สิ่งไหนทำได้สิ่งไหนทำไม่ได้ สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตนสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม ไม่นำมาปะปนกัน ไม่นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมหรือของหน่วยงานเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนตน ไม่แสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ ไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

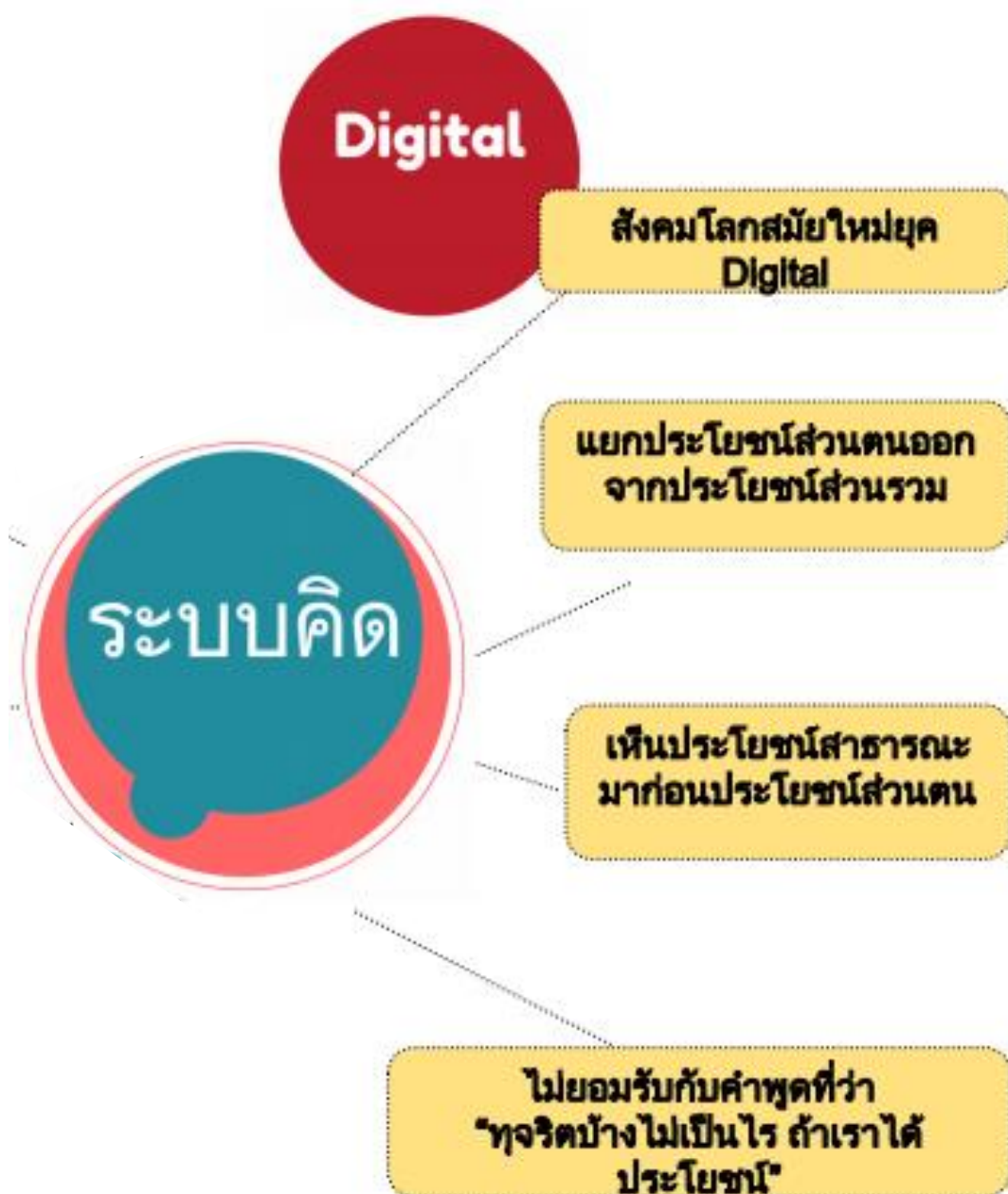
ไม่รับของขวัญจากผู้มาติดต่อราชการ

ไม่ใช้โทรศัพท์หลวงในเรื่องส่วนตัว

ไม่นำอุปกรณ์ไฟฟ้าส่วนตัวมาชาร์ตที่ทำงาน

ไม่ใช้น้ำมันประปาหลวงสร้างรถส่วนตัว

ไม่นำวัสดุครุภัณฑ์หลวงไปใช้ส่วนตัว

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การทุจริตที่เกิดจากการคิดระบบคิดฐาน ๑๐ ในสถานการณ์ต่างๆ เวลา ๒ ชั่วโมง
ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการคิดฐาน ๑๐
- ๒.๒ สามารถคิดแยกแยะการทุจริตที่เกิดจากการคิดระบบคิดฐาน ๑๐ ในสถานการณ์ต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก
- ๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ระบบคิด “ฐาน ๑๐ (Analog)” เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้หลายทาง เกิดความคิดที่หลากหลาย ซับซ้อน หากนำมาเปรียบเทียบกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะต้องใช้เวลาเยอะ อาจจะทำให้ประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้แยกประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร (ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการเขียน)
- ๒) ความสามารถในการคิด

๓.๓ ทักษะการวิเคราะห์

(ทักษะการจัดกลุ่ม ทักษะการสรุป)

๓.๔ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ๔) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๕) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๖) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัว

ต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ) (Discovery Method)

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ ขั้นนำ

- ๑) ครูร่วมกับนักเรียนถามตอบเกี่ยวกับอาชีพใดในประเทศไทยที่ไม่พบการทุจริตในอาชีพนั้นๆ
- ๒) ครูร่วมถามตอบกับนักเรียนเกี่ยวกับการคิดระบบฐาน ๑๐ ในอาชีพใดที่สร้างความเสียหายให้แก่ประเทศชาติได้มากที่สุด

๓) ร่วมกันถามตอบเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนพบการทุจริตในกลุ่มนักเรียนได้หรือไม่

ขั้นที่ ๒ ขั้นสอน

๔) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม และให้นั่งเป็นกลุ่ม

๕) ครูแจกใบความรู้ที่ ๕ ระบบคิดฐาน ๑๐ และใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เปิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๖) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้ ระบบคิดฐาน ๑๐ จากใบความรู้ ห้องสมุด และแหล่งข้อมูลสารสนเทศ

๗) นักเรียนร่วมกันจัดทำใบงานที่ ๑

๘) ครูอธิบายเพิ่มเติม ในส่วนที่นักเรียนสงสัย และซักถาม

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ขั้นฝึกทักษะ

๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อที่ได้รับมอบหมาย

๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ โดยให้นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มช่วยกันคิดหาคำตอบ และช่วยกันอธิบายคำตอบให้เพื่อนในกลุ่มฟังจนทุกคนในกลุ่มมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน

๓) ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓ คน ของแต่ละกลุ่ม นำเสนอคำตอบในใบงานที่ ๑ หน้าชั้นเรียน

๔) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีโอกาสถามตอบในประเด็นที่สงสัย และให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนซึ่งกันและกัน

๕) ครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้อง และอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

ขั้นที่ ๔ สรุปผล

๑) ครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลไปจัดบอร์ดเพื่อการเรียนรู้ของเพื่อนร่วมชั้น และนักเรียนอื่นที่สนใจเพิ่มเติม

๒) นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงสมุดของแต่ละคน

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการป้องกันการทุจริตด้วยการเลิกคิดระบบฐานสิบ

๔) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการป้องกันการทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) ใบความรู้ที่ ๕ ระบบคิดฐาน ๑๐

๒) ใบงานที่ ๑ การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินใบงานที่ ๑

๒) ประเมินการนำเสนองาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินผลงานใบงานที่ ๑

๖.บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....

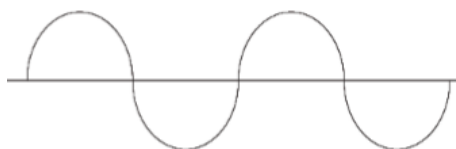
.....

ลงชื่อครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้ที่ ๕
เรื่อง ระบบคิดฐาน ๑๐ (Analog)

Analog

ระบบคิด “ฐานสิบ (Analog)”

เป็นระบบการคิดวิเคราะห์ข้อมูลที่มีตัวเลขหลายตัว และอาจหมายถึงโอกาสที่จะเลือกได้หลายทาง เกิดความคิดที่หลากหลายซับซ้อน หากนำมาเปรียบเทียบกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จะทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องคิดเยอะตองไขว่คว้าพินิจเยอะ อาจจะนำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันได้ แยกประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกจากกันไม่ได้

“การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสิบ (Analog)” คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่ยังแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่ กับเรื่องส่วนตนออกจากกันไม่ได้ นำประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันไปหมด แยกแยะไม่ออกว่าสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตน สิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม นำบุคลากร หรือทรัพย์สินของราชการมาใช้เพื่อ

ประโยชน์ส่วนบุคคล เบียดบังเวลาราชการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนบุคคล เครือญาติ หรือพวกพ้อง เห็นอกเห็นใจประโยชน์ของส่วนรวม หรือของหน่วยงานจะคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการ กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวมจะยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

การปฏิบัติงานแบบใช้ระบบคิดฐานสิบ (Analog)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐยังมีระบบการคิดที่นำประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมาปะปนกันไปหมด แยกแยะไม่ออกว่าสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนตนสิ่งไหนคือประโยชน์ส่วนรวม นำสิ่งของราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน เบียดบังราชการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเหนือกว่าประโยชน์ของส่วนรวมหรือของหน่วยงาน จะคอยแสวงหาประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง กรณีเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม จะต้องยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นหลัก

ใบงานที่ ๑

เรื่อง การวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

คำสั่ง

๑. ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์ข่าวที่กำหนดให้และตอบคำถาม ดังต่อไปนี้

เป็นอีกบทหนึ่งคดีตัวอย่าง

กรณีศาลอาญาคัดสิน คดีที่อัยการเป็นโจทก์ฟ้องนพ.ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณะกรรมการแพทย์ศาสตร์ วชิรพยาบาล และองค์กรรมการแพทย์สภา

ฐานเป็นเจ้าพนักงาน ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยทุจริต อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตาม ป.อาญามาตรา 151 และ 157

กล่าวคือเมื่อ ค.ศ. 2558 นพ.ชัยวัน ขณะนั้นเป็นแพทย์ ใช้อำนาจสั่งการนำทรัพย์สินราชการ ประกอบด้วย แก้วสี 100 ตัว หรือผ้าปลอกคลุม เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป ผ้าเช็ดหน้า

ไปใช้ในงานแต่งลูกสาวที่บ้านพักส่วนตัว

รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ 4 คัน ไว้ใช้ขับ-ส่งเจ้าหน้าที่และคนย้ายอุปกรณ์

เข้าข่ายใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตเพื่อประโยชน์ส่วนตัว อันเป็นการเสียหายแก่รัฐและคณะแพทยศาสตร์ฯ

ต่อมาในก.อ.ปีเดียวกัน ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดวินัยและอาญากับนพ.ชัยวัน จึงมี

ถึงหมัดเข้ามุม คดีตัวอย่าง

การฟ้องร้องต่อศาล

ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานแล้วเห็นว่า การกระทำการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ตามฟ้องจริง

พิพากษาจำคุก 5 ปี ปรับ 2 หมื่นบาท เนื่องจากไร้สารภาพ จึงลดโทษกึ่งหนึ่งเหลือ 2 ปี 6 เดือน ปรับ 1 หมื่นบาท

จำเลยสามัคคีคิดและขอใช้กันเสียหายคืนแก่รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำทุกประโยชน์ให้สังคม และไม่ยอมต้องโทษจำคุกมาก่อน

จึงให้การรอลงโทษเป็นเวลา 2 ปี

ดังที่กล่าวคดีนี้คือคดีตัวอย่าง โดยเฉพาะกับบรรดาข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ แพทย์ พยาบาล ครู ทหาร ตำรวจ ฯลฯ ซึ่งมีอำนาจตำแหน่งใหญ่โตแล้วใช้อำนาจแบบรู้เท่าไม่ถึงการ ไม่คิดว่าจะมีคนเอาไปเป็นเรื่องจับผิด

เดือนหลังเพราะปกติเห็นกันอื่นๆ เขาก็เป็นอุทาหรณ์สอนใจกันไป

ข้าราชการ เจ้าหน้าที่รัฐคนไหน ยังมีพฤติกรรมนำทรัพย์สินของหลวงไปใช้ในทางส่วนตัว ก็ต้องรีบเลิกเสียตั้งแต่ตอนนี้

ไม่อย่างนั้น ถ้าเกิดมีข้าราชการด้วยกันหรือชาวบ้านไปพบเห็นพฤติกรรม เขาเรื่องไปร้องป.ป.ช. ชี้มูลส่งฟ้องศาล

อุตสาหกรรมราชการมาหลายสิบปี ต้องมาตกม้าตายด้วยเรื่องแบบนี้

มองยังอีกก็ไม่คุ้ม

มันฯ มีสื่อ

จำคุก ๒ ปี ๖ เดือน "หมอชัยวัน" ฐานใช้รถหลวงงานแต่งลูกสาว

ศาลอาญาพิพากษาจำคุก ๒ ปี ๖ เดือน ปรับหมื่นบาท “นายแพทย์ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล นำรถหลวง-อุปกรณ์ไปใช้ในงานแต่งลูกสาว สุดหุ้ทั้งที่บ้าน ที่โรงแรม โดยศาลยังปรานี ลดเหลือจำคุก ๒ ปีครึ่ง ปรับหนึ่งหมื่นบาท โดยโทษจำคุกให้รอลงอาญา ๒ ปี

ศาลอาญารัชดา อ่านคำพิพากษา ในคดีที่อัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้อง นายแพทย์ชัยวัน เจริญโชคทวี อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗

จากกรณี เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๔ ขณะจำเลย ดำรงตำแหน่งคณบดีคณะแพทยศาสตร์ ได้ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้ ๑๐๐ ตัว พร้อมผ้าปกคลุมเก้าอี้ / เครื่องถ่ายวิดีโอ ๒ เครื่อง / เครื่องเล่นวิดีโอ / กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ หลายผืน เพื่อนำไปใช้ในงานวิวาห์บุตรสาวจำเลยที่บ้านพักส่วนตัว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ ส่วนกลางอีก ๔ คัน เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ

การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตัว อันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล ต่อมา เดือน กันยายน ๒๕๕๖ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัยและอาญากับจำเลย โจทก์จึงขอให้ศาลพิพากษาลงโทษจำเลยตามความผิดด้วย ครั้งแรกจำเลยให้การปฏิเสธ แต่ต่อมา ให้การรับสารภาพไม่ต่อสู้คดี

ผลการตัดสิน

ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลย เป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ตามฟ้อง จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท คำให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี ลดโทษให้ กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือนและปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

อย่างไรก็ดีจำเลยได้สำนึกผิด และชดใช้ค่าเสียหายคืนให้แก่รัฐทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม และไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน ศาลจึงเห็นควรให้รอลงอาญา

๒. จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องเหมาะสมที่สุด

๑. หัวข้อข่าว

.....

๒. ความสงสัยที่เกิดขึ้นหลังจากอ่านข่าว

.....

๓. ข้อสังเกตได้จากข่าว

.....

๔. สิ่งที่สัมผัสได้จากข่าว

.....

๕. สำนวนข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้จากข่าว

.....

๖. สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมที่ได้คือ

.....

๗. จากจุดที่สงสัย จุดที่สังเกต ได้สัมผัส สำนวน ตรวจสอบ สืบค้นข้อมูลจากข่าวที่ได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วนั้น พบประเด็นสำคัญ คือ

.....

.....

๘. จากข่าวข้างต้นผลการตัดสินจะเป็นเช่นไร

.....

.....

๙. หมอวันชัย ใช้ระบบการคิดแบบใด จึงได้ดำเนินการเช่นข่าวข้างต้น

.....

๑๐. นักเรียนจะนำกรณีตัวอย่างดังข่าวไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

๑๑. จากเหตุการณ์ข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อประเทศ และสังคมโลก อย่างไร
ผลกระทบต่อประเทศ

.....
.....

ผลกระทบต่อสังคมโลก

.....
.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลกและจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา เวลา ๒ ชั่วโมง
การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถ

- ๒.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถคิดแยกแยะการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก และจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก
- ๒.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก และจริยธรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
 ๑. ความสามารถในการคิด
 ๒. ทักษะการคิดวิเคราะห์
 ๓. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ๒) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (กระบวนการทำงานกลุ่ม)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
- ๓) กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ๔) ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ๕) รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
- ๖) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๗) เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
- ๘) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๙) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๑๐) รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ รู้จักอดออม ไว้ใจเมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- ๑๑) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอาย และเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ เตรียมการ

ครูเตรียมวิดีโอให้นักเรียนดู เรื่อง นิมนต์ยัมเดลีคนดีไม่คอร์รัปชัน ตอน แป๊ะเจี๊ยะ ตอน ส่งเสริมลูกน้อง และวิดีโอ เรื่อง รับสินบน ฉายที่หน้าชั้นเรียน แล้วครูพูดสอบถามนักเรียนว่าวิดีโอทั้ง ๒ เรื่อง มีผลอย่างไรต่อชุมชน สังคม ด้านจริยธรรมกับการทุจริต ยกตัวอย่างประเทศไทยของเรามีลักษณะอย่างไร แล้วให้นักเรียนออกมาบอก และอธิบายประกอบสถานการณ์ว่าอะไรเป็นจริยธรรม อะไรเป็นการทุจริต

ขั้นที่ ๒ เสนอตัวอย่าง

๑) แจกกระดาษขนาด A๔ ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น ให้นักเรียนสรุป Mind Map ตามที่ครูกำหนดลงบนกระดาษให้ถูกต้อง ให้นำเสนอนิทรรศการ

๒) นักเรียนนำเสนอผลงานตนเอง และศึกษาความรู้จากคลิปต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อเสริมความรู้จากแหล่งเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ เปรียบเทียบ

๑) นักเรียนแบ่งกลุ่มละ ๓ กลุ่มละ ๔ คน ร่วมกันศึกษาความรู้ และสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่ครูกำหนดจากสถานการณ์ที่นักเรียนได้ดูแล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหมายเลขกลุ่ม และรับสถานการณ์จำลองที่ ๑ - ๔ ตามลำดับที่จับสลากได้

๒) ครูกำหนดระยะเวลาในการทำงานกลุ่มร่วมกันตามความเหมาะสม แล้วสุ่มตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอความรู้ที่หน้าชั้นเรียน ตามลำดับกลุ่มที่ ๑ - ๓

๓) นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ตั้งประเด็นคำถามหลังจากที่ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความรู้จบแล้วกลุ่มละ ๑ คำถาม แล้วให้กลุ่มที่เป็นเจ้าของเรื่องช่วยกันตอบคำถามให้ถูกต้อง

ขั้นที่ ๔ สรุปกฎเกณฑ์

๑) นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นความรู้ที่ได้รับจดลงในสมุดแล้วครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ หรือสุ่มเรียกนักเรียนให้ตอบเป็นรายบุคคล

๒) นักเรียนร่วมกันศึกษาความรู้ ตามสถานการณ์จำลอง และร่วมแสดงความคิดเห็นว่าลักษณะของสถานการณ์จำลองที่ได้รับมีความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตมีความสำคัญต่อชุมชน สังคม หรือไม่อย่างไร

๓) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เป็น Mind Map และวิเคราะห์แสดงความคิดเห็น

๔) ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการทุจริตที่เกิดขึ้นในโลก ณ ปัจจุบัน และจะร่วมกันสร้างตระหนักให้มีความสำคัญเรื่องนี้ได้อย่างไร

๕) ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า จริยธรรม และการทุจริต ของแต่ละชุมชน สังคมมีความสอดคล้อง หรือเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ถ้าคนเราไม่เห็นความสำคัญ หรือแยกแยะไม่ออกว่าผลกระทบที่เกิดจะส่งผลต่อสังคมโลกในอนาคตในด้านต่างๆ อย่างไร

๖) นักเรียนได้รับการชี้แนะจากครูผู้สอนให้สามารถศึกษาความรู้เสริมเพิ่มเติม เรื่อง ความแตกต่างระหว่างจริยธรรม และการทุจริต ของโรงเรียนสุจริตได้ในเว็บไซต์ของโรงเรียนสุจริต

ขั้นที่ ๕ นำไปใช้

๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันกำหนดแนวทางว่าจริยธรรมใดสามารถแก้ปัญหาการทุจริตทั้งในประเทศ และสังคมโลกได้ และนำมาเขียนลงในกระดาษชาร์ตที่ครูแจกให้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเผยแพร่ให้นักเรียน ครู ชุมชน หรือนำมาจัดป้ายนิเทศ เพื่อปลูกจิตสำนึกกระตุ้นจริยธรรมด้านทุจริต

๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เมื่อเจอสถานการณ์การทุจริตในอนาคต และเหตุการณ์ปัจจุบัน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) สื่อการเรียนรู้

- ๑) วีดีโอ เรื่อง นิมนต์ยักษ์เตล็ดคนตีไม้คอร์รัปชัน ตอน แป๊ะเจี๊ยะ ตอน ส่งเสริมลูกน้อง
- ๒) วีดีโอ เรื่อง รับสินบน ฯลฯ
- ๓) หนังสือเรียน / หนังสือพิมพ์ ฯลฯ

๒) แหล่งการเรียนรู้

- ๑) แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน ชุมชน / สถานการณ์ที่พบได้ในชุมชน
- ๒) ห้องสมุดโรงเรียน
- ๓) ห้องเทคโนโลยีในโรงเรียน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน of นักเรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) ผลงานนักเรียน

๕.๒ เกณฑ์การตัดสิน

- ๑) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ (ข้อ ๑)

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗ - ๙	ดี
๔ - ๖	พอใช้
๑ - ๓	ปรับปรุง

- ๒) เกณฑ์การตัดสินคุณภาพพฤติกรรมการทำงาน of นักเรียน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๘ - ๑๐	ดี
๕ - ๗	พอใช้
๐ - ๔	ปรับปรุง

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ผลกระทบที่เกิดจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน เวลา ๒ ชั่วโมง
และประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดขึ้นในประเทศ

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๑.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ สามารถแยกแยะ พร้อมยกตัวอย่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๒ สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรม หรือได้ทำการกระทำต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงิน หรือในทางทรัพย์สินต่างๆ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่ หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และยังได้เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือได้นำประโยชน์ส่วนตนเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจหน้าที่ของการดำเนินงานที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 ๑. ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 ๒. ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ จำแนก วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่ และแบ่งปัน
- ๒) มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- ๓) มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔) มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลสมีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นนำ

- ๑) ครูอ่านพระราชดำรัส หรือพระบรมราโชวาท ที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวมให้เพื่อนนักเรียนฟัง
- ๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับพระราชดำรัส หรือพระบรมราโชวาท ที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม โดยครูพยายามเชื่อมโยง

ขั้นสอน

- ๑) ชมคลิปวิดีโอ พระราชดำรัส ในหลวง ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยที่มาของคลิปวิดีโอ คือ <https://www.youtube.com/watch?v=HUwrtDiEFI&feature=youtu.be>
- ๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวิดีโอ พระราชดำรัส ในหลวง ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยครูพยายามชี้ให้เห็นเรื่องของการนึกถึงประโยชน์ส่วนรวม
- ๓) แจกใบความรู้ เรื่อง มารู้อักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้นักเรียนศึกษา
- ๔) แจกใบงาน เรื่อง มารู้อักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ชั่วโมงที่ ๒

- ๑) สนทนา อภิปราย ความรู้เดิม เกี่ยวกับประเด็นของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๔ - ๕ คน
- ๓) แจกใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ ให้แต่ละกลุ่มศึกษา
- ๔) แจกใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมให้นักเรียนลงมือปฏิบัติ

ขั้นสรุป

- ๕) ร่วมกันเกี่ยวกับประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

- ๑) คลิปวิดีโอ พระราชดำรัส ในหลวง ๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยที่มาของคลิปวิดีโอ คือ <https://www.youtube.com/watch?v=HUwrtDiEFI&feature=youtu.be>
- ๒) ตัวอย่าง พระราชดำรัสหรือพระบรมราโชวาทที่เกี่ยวกับประโยชน์ส่วนรวม
- ๓) ใบความรู้ เรื่อง มารู้อักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมและการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๔) ใบงาน เรื่อง มารู้อักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๕) ใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ
- ๖) ใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

๗) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ประเมินใบงาน เรื่อง มาตรฐานประกันประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒) ประเมินใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์
ส่วนรวม

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบประเมินใบงาน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้

เรื่อง มารู้อักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่าง
ประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

ประโยชน์ส่วนตน หมายถึง การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ ทำกิจกรรม หรือได้การกระทำต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว ญาติ เพื่อน หรือของกลุ่มในสังคม ที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงิน หรือในทางทรัพย์สินต่างๆ เป็นต้น

ประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์สาธารณะ หมายถึง การที่บุคคลใดๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการ ดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชนการกระทำการใดๆ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีวัตถุประสงค์หรือ มีเป้าหมาย เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และยังได้ เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐพิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือได้นำประโยชน์ ส่วนตนเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ หรือเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใดๆ ตามอำนาจ หน้าที่ของการดำเนินงานที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ

ใบงาน เรื่อง มารู้จักประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

คำชี้แจง นักเรียนสรุปประเด็น และยกตัวอย่าง

ประโยชน์ส่วนบุคคล คือ	ตัวอย่าง เช่น
ประโยชน์ส่วนรวม คือ	ตัวอย่าง เช่น
การประโยชน์ส่วนบุคคล คือ	ตัวอย่าง เช่น

ตัวอย่าง พระราชดำรัส พระบรมราโชวาท

...บ้านเมืองของเรากำลังต้องการการปรับปรุงและการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ทางที่เราจะช่วยกันได้ ก็คือ การที่ทำความคิดให้ถูกและแน่วแน่ ในอันที่จะยึดถือประโยชน์ของบ้านเมืองเป็นที่หมาย ต้องเพลาการคิดถึงประโยชน์เฉพาะตัว และความขัดแย้งกันในสิ่งที่มิใช่สาระลง

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...

(พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ ๒๕๔๓)

...การมีเสรีภาพนั้น เป็นของที่ดีอย่างยิ่ง แต่เมื่อจะใช้ จำเป็นต้องใช้ด้วยความระมัดระวัง และความรับผิดชอบ มิให้ล่วงละเมิดเสรีภาพของผู้อื่นที่เขามีอยู่เท่าเทียมกัน ทั้งมิให้กระทบกระเทือนถึงสวัสดิภาพและความเป็นปกติสุขของส่วนรวมด้วย

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...

(พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ๙ กรกฎาคม ๒๕๑๔)

...คนไม่มีความสุจริต คนไม่มีความมั่นคง ชอบแต่ makkelijk ไม่มีวันจะสร้างสรรค์ประโยชน์ส่วนรวมที่สำคัญอันใดได้ ผู้ที่มีความสุจริตและความมุ่งมั่นเท่านั้น จึงจะทำงานสำคัญยิ่งใหญ่ที่เป็นคุณประโยชน์แท้จริงได้สำเร็จ

พระบรมราโชวาทของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...

(ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๒)

...สามัคคี คือการเห็นแก่บ้านเมือง และช่วยกันทุกวิถีทาง เพื่อที่จะสร้างบ้านเมืองให้เข้มแข็ง ด้วยการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างตรงไปตรงมา นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมนั้น คือความมั่นคงของบ้านเมือง

พระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว...

(ในพิธีประดับยศนายตำรวจชั้นนายพล ๑๕ มกราคม ๒๕๑๔)

ใบความรู้

ตัวอย่าง การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมในรูปแบบต่างๆ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ

๑.๑ นายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้เดินทางไปปฏิบัติราชการในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในวันดังกล่าว นายรวย นาย ก อบต. ได้มอบางจ้างจำนวนหนึ่งคู่ให้แก่ นายสุจริต เพื่อเป็นของที่ระลึก นายสุจริต ได้มอบางจ้างดังกล่าวให้หน่วยงานต้นสังกัด ตรวจสอบมูลค่าพร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ และกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สมควรรับางจ้างดังกล่าวไว้ จึงเร่งให้หน่วยงานต้นสังกัดคืนางจ้างให้แก่ นายรวย

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๓ ประกอบประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๗ ประกอบข้อ ๕ (๒) ได้กำหนดว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น ที่มีใญ่ญาติ ซึ่งมีมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท แล้วประสงค์จะรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตนจะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินนั้นต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ในทันทีที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินนั้นไว้เป็นสิทธิของตน หรือไม่

เมื่อข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ปรากฏว่า เมื่อนายสุจริต ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ได้รับางจ้างแล้ว ได้ส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดตรวจสอบมูลค่า พร้อมทั้งดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย แต่ต่อมา นายสุจริต พิจารณาเห็นว่าไม่สมควรรับางจ้างดังกล่าวไว้ จึงส่งคืนให้ นายรวยไป โดยใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบระเบียบ แนวทางปฏิบัติ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อความรอบคอบ และส่งคืนางจ้าง แก่นายรวยภายใน ๓ วัน จากข้อเท็จจริง จึงฟังได้ว่านายสุจริตมิได้มีเจตนา หรือมีความประสงค์ที่จะรับางจ้างนั้นไว้เป็นสิทธิของตน แต่อย่างใด

๑.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เพื่อช่วยให้บริษัทเอกชนรายนั้น ชนะการประมูลรับงานโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ

๑.๓ การที่บริษัทแห่งหนึ่งให้ของขวัญเป็นทองคำมูลค่ามากกว่า ๑๐ บาท แก่เจ้าหน้าที่ในปีที่ผ่านมา และปีนี้เจ้าหน้าที่เร่งรัดคืนภาษีให้กับบริษัทนั้นเป็นกรณีพิเศษ โดยลัดคิวให้ก่อนบริษัทอื่นๆ เพราะคาดว่าจะได้รับของขวัญอีก

๑.๔ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไปเป็นคณะกรรมการของบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ และได้รับความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ จากบริษัทเหล่านั้น ซึ่งมีผลต่อการให้คำวินิจฉัย หรือข้อเสนอแนะที่เป็นธรรม หรือเป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อบริษัทผู้ให้นั้นๆ

๑.๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับชุดไม้กอล์ฟจากผู้บริหารของบริษัทเอกชน เมื่อต้องทำงานที่เกี่ยวข้องกับบริษัทเอกชนแห่งนั้นก็ช่วยเหลือให้บริษัทนั้นได้รับสัมปทาน เนื่องจากรู้สึกว่าการตอบแทนที่เคยได้รับของขวัญมา

๒. การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา

๒.๑ นิติกร ฝ่ายกฎหมายและเร่งรัดภาษีอากรค้าง สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาคหารายได้พิเศษโดยการเป็นตัวแทนขายประกันชีวิตของบริษัทเอกชน ได้อาศัยโอกาสที่ตนปฏิบัติหน้าที่ เร่งรัดภาษีอากรค้าง ผู้ประกอบการรายหนึ่งหาประโยชน์ให้แก่ตนเองด้วยการขายประกันชีวิตให้แก่หุ้นส่วนผู้จัดการของผู้ประกอบการดังกล่าว รวมทั้งพนักงานของผู้ประกอบการนั้นอีกหลายคน ในขณะที่ตนกำลังดำเนินการเร่งรัดภาษีอากรค้าง พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นการอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๓ (๓) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๒ การที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาให้หน่วยงานต้นสังกัดซื้อคอมพิวเตอร์ สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง หรือบริษัทที่ตนเองมีส่วนอยู่

๒.๓ ผู้บริหารหน่วยงานทำสัญญาเช่ารถไปสัมมนาและดูงานกับบริษัท ซึ่งเป็นของเจ้าหน้าที่หรือบริษัทที่ผู้บริหารมีส่วนอยู่

๒.๔ การที่ผู้ตรวจสอบบัญชีภาครัฐรับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๒.๕ ภรรยาอดีตนายกรัฐมนตรีนี ประมูลซื้อที่ดินย่านถนนรัชดาภิเษก ใกล้กับศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย จากกองทุนเพื่อการฟื้นฟู และพัฒนาระบบสถาบันการเงินในการกำดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง โดยอดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในฐานะเจ้าพนักงาน มีหน้าที่ดูแลกิจการของกองทุนฯ ได้ลงนามยินยอมในฐานะคู่สมรสให้ภรรยาประมูลซื้อที่ดินและทำสัญญาซื้อขายที่ดิน ส่งผลให้เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาซื้อที่ดินโฉนดแปลงดังกล่าว อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย มีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๐ (๑)

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ

๓.๑ อดีตผู้อำนวยการ โรงพยาบาลแห่งหนึ่ง เพิ่งเกษียณอายุราชการไปทำงานเป็นที่ปรึกษาในบริษัทผลิตหรือขายยา โดยใช้สิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งในโรงพยาบาลดังกล่าว ให้โรงพยาบาลซื้อยาจากบริษัทที่ตนเองเป็นที่ปรึกษาอยู่พฤติกรรมเช่นนี้ มีมูลความผิดทั้งทางวินัย และทางอาญฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่าตนมีตำแหน่งหรือหน้าที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒๓

๓.๒ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรด้านเวชภัณฑ์และสุขภาพออกจากราชการไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา

๓.๓ การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้สิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐรับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะได้ติดต่อกับหน่วยงานรัฐได้อย่างราบรื่น

๓.๔ การว่าจ้างเจ้าหน้าที่ผู้เกษียณมาทำงานในตำแหน่งเดิมที่หน่วยงานเดิมโดยไม่คุ้มค่ากับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย

๔. การทำงานพิเศษ

๔.๑ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี ๖ สำนักงานสรรพากรจังหวัดในส่วนภูมิภาค ได้จัดตั้งบริษัทรับจ้างทำบัญชี และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับภาษี และมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับบริษัท โดยรับจ้างทำบัญชี และยื่นแบบแสดงรายการให้ผู้เสียภาษีในเขตจังหวัดที่รับราชการอยู่ และจังหวัดใกล้เคียงกลับมีพฤติการณ์ช่วยเหลือผู้เสียภาษีให้เสียภาษีน้อยกว่าความเป็นจริง และรับเงินค่าภาษีอากรจากผู้เสียภาษีบางรายแล้ว มิได้นำไปยื่นแบบแสดงรายการชำระภาษีให้ พฤติการณ์ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับกรมสรรพากรว่าด้วยจรรยาบรรณการ กรมสรรพากร พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๙ (๗) (๘) และอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อีกทั้งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยร้ายแรง และปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต และยังกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่ว อย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

๔.๓ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไปปฏิบัติงานพิเศษอื่นๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานตามกฎหมาย

๕. การรู้ข้อมูลภายใน

๕.๑ นายช่าง ๕ แผนกชุมสายโทรศัพท์เคลื่อนที่ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ได้นำข้อมูลเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ระบบ ๔๗๐ MHZ และระบบปลดล็อกไปขายให้แก่ผู้อื่น จำนวน ๔๐ หมายเลข เพื่อนำไปปรับจูนเข้ากับโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่นำไปใช้รับจ้างให้บริการโทรศัพท์แก่บุคคลทั่วไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ มาตรา ๑๕๗ และ มาตรา ๑๖๔ และมีความผิดวินัย ข้อบังคับองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยว่าด้วยการพนักงาน พ.ศ. ๒๕๓๖ ข้อ ๔๔ และ ๔๖

๕.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

๕.๓ การที่เจ้าหน้าที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงข่ายโทรคมนาคมทราบมาตรฐาน (Spec) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จัก เพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

๖.๑ คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต ด้วยการสั่งให้เจ้าหน้าที่นำเก้าอี้พร้อมผ้าคลุมเก้าอี้ เครื่องถ่ายวิดีโอ เครื่องเล่นวิดีโอ กล้องถ่ายรูป และผ้าเต็นท์ นำไปใช้ในงานมงคลสมรส

ของบุตรสาว รวมทั้งรถยนต์ รถตู้ส่วนกลาง เพื่อใช้รับส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมพิธี และขนย้ายอุปกรณ์ทั้งที่บ้านพักและงานฉลองมงคลสมรสที่โรงแรม ซึ่งล้วนเป็นทรัพย์สินของทางราชการ การกระทำของจำเลยนับเป็นการใช้อำนาจโดยทุจริต เพื่อประโยชน์ส่วนตนอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดวินัย และอาญาต่อมาเรื่องเข้าสู่กระบวนการในชั้นศาล ศาลพิเคราะห์พยานหลักฐานโจทก์แล้วเห็นว่าการกระทำของจำเลยเป็นการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อทำจัดการหรือรักษาทรัพย์สินใดๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๑ และ ๑๕๗ จึงพิพากษาให้จำคุก ๕ ปี และปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ค่าให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาคดี ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงจำคุกจำเลยไว้ ๒ ปี ๖ เดือน และปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท

๖.๒ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีหน้าที่ซึ่งบรรณนธ์ของส่วนราชการ นำน้ำมัน ในรถยนต์ไปขาย และนำเงินมาไว้ใช้จ่ายส่วนตัวทำให้ส่วนราชการต้องเสียงบประมาณ เพื่อซื้อน้ำมันมากกว่าที่ควรจะเป็นพฤติกรรมดังกล่าวถือเป็นการทุจริต เบียดบังผลประโยชน์ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของตนเอง และมีความผิดฐานลักทรัพย์

๖.๓ การที่เจ้าหน้าที่รัฐ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ใช้รถราชการหรือการเบิกจ่าย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง นำรถยนต์ของส่วนราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

๗.๑ นายกองค้การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งร่วมกับพวก แก๊วเปลี่ยนแปลงรายละเอียดโครงการปรับปรุงและซ่อมแซมถนนคนเดินใหม่ ในตำบลที่ตนมีฐานเสียงโดยไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาฯ และตรวจรับงานทั้งที่ไม่ถูกต้องตามแบบรูปรายการที่กำหนด รวมทั้งเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จได้ติดป้ายชื่อของตนและพวกการกระทำดังกล่าวมีมูลเป็นการกระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตาม หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ มีมูลความผิดทั้งทางวินัยอย่างร้ายแรงและทางอาญา คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอน และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ

๗.๒ การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อนำโครงการตัดถนน สร้างสะพานลงในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลของตนเองเป็นชื่อสะพาน

๗.๓ การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ

พนักงานสอบสวนละเว้นไม่นำบันทึกการจับกุมที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุม ทำขึ้นในวันเกิดเหตุรวมเข้าสำนวน แต่กลับเปลี่ยนบันทึกและแก้ไขข้อหาในบันทึกการจับกุม เพื่อช่วยเหลือผู้ต้องหา ซึ่งเป็นญาติของตน ให้รับโทษน้อยลง คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมูลความผิดทางอาญาและทางวินัยอย่างร้ายแรง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น

๙.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ในฐานะผู้บริหาร เข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

๙.๒ นายเอ เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด รู้จักสนิทสนมกับ นายบี หัวหน้าส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน นายเอ จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชาย คือ นายซี เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของนายบี

๑๐. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมประเภทอื่นๆ

๑๐.๑ การเดินทางไปราชการต่างจังหวัด โดยไม่คำนึงถึงจำนวนคน จำนวนงาน และจำนวนวัน อย่างเหมาะสม อาทิ เดินทางไปราชการจำนวน ๑๐ วัน แต่ใช้เวลาในการทำงานจริงเพียง ๖ วัน โดยอีก ๔ วันเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ

๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่ใช้เวลาในราชการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ เพราะสามารถเบิกเงินงบประมาณค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้

๑๐.๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐลงเวลาปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ โดยมีได้อยู่ปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นอย่างแท้จริง แต่กลับใช้เวลาดังกล่าวปฏิบัติกิจธุระส่วนตัว

ใบงาน เรื่อง ช่วยกันยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม
--

คำชี้แจง นักเรียนยกตัวอย่างการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

รูปแบบการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	ตัวอย่าง
การรับผลประโยชน์ต่างๆ	
การทำธุรกิจกับตนเองหรือเป็นคู่สัญญา	
การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน	
การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติ	
การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ	

รูปแบบการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม	ตัวอย่าง
การทำงานพิเศษ	
การรู้ข้อมูลภายใน	
การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้ง เพื่อประโยชน์ในทางการเมือง	
การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจ ของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น	
การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ ส่วนรวมประเภทอื่นๆ	

หน่วยที่ ๒

ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ระดับชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๒.๒ นักเรียนสามารถตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ลักษณะความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

การใฝ่เรียนรู้

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

- ๑) ครูอ่าน กรณีตัวอย่าง ความละเอียด และความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศเกาหลีใต้ ให้นักเรียนฟัง
- ๒) สนทนา อภิปราย ร่วมกันจากเหตุการณ์ ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตในประเทศเกาหลีใต้ โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทุจริต และความรับผิดชอบที่ต้องรับจากผลของการกระทำ
- ๓) ชมคลิปวิดีโอ เรื่อง น้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ ตอน เกรต ๔ วิชาลอก ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการวางแผนการทุจริตในการสอบ (ที่มาของคลิปวิดีโอ <https://www.youtube.com/watch?v=Wf๑XMWcU๗๒g>)
- ๔) สนทนา อภิปราย คลิปวิดีโอ เรื่อง น้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ ตอน เกรต ๔ วิชาลอก เพื่อชี้ให้นักเรียนได้เล็งเห็นและตระหนักถึงการทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่ดี โดยอาจใช้ประเด็นต่อไปนี้
 - นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในคลิปวิดีโอ
 - นักเรียนคิดว่าสาเหตุใดบ้างที่ทำให้ลอกข้อสอบ (ครูพยายามชี้ให้เห็นว่าส่วนหนึ่งมาจากสาเหตุการไม่ทำการบ้าน / ชี้นงานเอง)
 - นักเรียนคิดว่าเราจะมีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร
- ๕) กิจกรรมระดมสมอง โดยให้นักเรียนศึกษาในความรู้ เรื่อง ลักษณะความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต จากนั้นสนทนา อภิปราย โดยครูเป็นผู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

- ๑) คลิปวิดีโอ น้องใหม่ร้ายบริสุทธิ์ ตอน เกรต ๔ วิชาลอก ที่มาของคลิปวิดีโอ คือ

<https://www.youtube.com/watch?v=Wf๑XMWcU๗๒g>

๒) ใบความรู้ เรื่อง ลักษณะความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

๓) กระดาษชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไปถือว่า ผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

(.....)

...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้
เรื่อง ลักษณะความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
ลักษณะของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละอายสามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ คือ ความละอายระดับต้น หมายถึง ความละอายไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับการลงโทษหรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป จึงไม่กล้าที่จะกระทำผิด และในระดับที่สองเป็นระดับที่สูง คือ แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้ หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไปก็ไม่กล้าที่จะทำผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ครอบครัว สังคมก็จะได้รับผลกระทบไปด้วย ทั้งชื่อเสียงของตนเอง และครอบครัวก็จะเสื่อมเสีย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นสิ่งที่เล็กๆ น้อยๆ เช่น การลอกข้อสอบ อาจจะไม่มีการใส่ใจ หรือสังเกตเห็น แต่หากเป็นความละอายขั้นสูงแล้วบุคคลนั้นก็เลยไม่กล้าทำ

สำหรับความไม่ทนต่อการทุจริต จากความหมายที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ เป็นการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เพื่อให้รับรู้ว่าจะไม่ทนต่อบุคคล หรือการกระทำใดๆ ที่ทำให้เกิดการทุจริต ความไม่ทนต่อการทุจริตสามารถแบ่งระดับต่างๆ ได้มากกว่าความละอาย ใช้เกณฑ์ความรุนแรงในการแบ่งแยก เช่น หากเพื่อนลอกข้อสอบเรา และเราเห็นซึ่งเราจะไม่ยินยอมให้เพื่อนทุจริตในการลอกข้อสอบ เราก็ใช้มือหรือกระดาษมาบังส่วนที่เป็นคำตอบไว้ เช่นนี้ ก็เป็นการแสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริต นอกจากการแสดงออกด้วยวิธีดังกล่าวที่ถือเป็นการแสดงออกทางกายแล้ว การว่ากล่าวตักเตือนต่อบุคคลที่ทุจริต การประณาม การประจาน การชุมนุมประท้วง ถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริตทั้งสิ้น แต่จะแตกต่างกันไปตามระดับของการทุจริต ความตื่นตัวของประชาชน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริต โดยท้ายบทนี้ได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่มีสาเหตุมาจากการทุจริตทำให้ประชาชนไม่พอใจและรวมตัวต่อต้าน

ความจำเป็นของการที่ไม่ทนต่อการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการทุจริตไม่ว่าระดับเล็ก หรือใหญ่ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติ ดังเช่นตัวอย่าง คดีรถ และเรือด่วนเพลิงของกรุงเทพมหานคร ผลของการทุจริตสร้างความเสียหายไว้อย่างมาก รถและเรือด่วนเพลิงก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ รัฐต้องสูญเสียงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ และประชาชนเองก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน หากเกิดเพลิงไหม้พร้อมกันหลายแห่ง รถ เรือ และอุปกรณ์ดับเพลิงจะไม่มีไม่เพียงพอที่จะดับไฟได้ทันเวลา ดังนั้น หากยังมีการปล่อยให้มีการทุจริต ยินยอมให้มีการทุจริต โดยเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่น เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับตนเองแล้ว สุดท้ายความสูญเสียที่จะได้รับตนเองก็ยังคงที่จะได้รับผลนั้นอยู่แม้ไม่ใช่ทางตรงก็เป็นทางอ้อม

ดังนั้น การที่บุคคลจะเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตได้จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในทุกรูปแบบ ทุกระดับ ซึ่งหากสังคมเป็นสังคมที่มีความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตแล้วจะทำให้เกิดสังคมที่น่ายุ่ และมีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การลงโทษทางสังคมในระดับโลก

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักเรียนสามารถมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงโทษทางสังคมในระดับโลก
- ๒.๒ นักเรียนสามารถตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) ตัวอย่างการลงโทษทางสังคมในระดับโลก
- ๒) ความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

- ๑) นักเรียนอ่านกรณีตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศบราซิล ให้เพื่อนนักเรียนฟัง
- ๒) สนทนา อภิปราย ร่วมกันจากเหตุการณ์ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตในประเทศบราซิล โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียที่เกิดจากการทุจริต และความรับผิดชอบที่ต้องรับจากผลของการกระทำ
- ๓) ชมคลิปวิดีโอ เรื่อง ครูที่ปรึกษาทำเวรแทนนักเรียน | ๒๒-๐๑-๕๕ | เข้าข่าวสดโซเชียล | ThairathTV โดยมีที่มาจาก <https://www.youtube.com/watch?v=nJYXPHTWzyc>
- ๔) กิจกรรมระดมสมอง โดยให้นักเรียนช่วยกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง การลงโทษทางสังคมด้วยการสนทนา อภิปราย โดยครูเป็นผู้ที่กระตุ้นให้นักเรียนเกิดตระหนักและเห็นความสำคัญของการลงโทษทางสังคมที่เกิดจากการทุจริตในระดับโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

- ๑) คลิปวิดีโอ เรื่อง ครูที่ปรึกษาทำเวรแทนนักเรียน | ๒๒-๐๑-๕๕ | เข้าข่าวสดโซเชียล | ThairathTV โดยมีที่มาจาก <https://www.youtube.com/watch?v=nJYXPHTWzyc>
- ๒) กรณีตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศ
- ๓) ใบความรู้เรื่อง การลงโทษทางสังคม

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

สังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

กรณีตัวอย่าง ความละอาย และความไม่ทนต่อการทุจริต ในประเทศบราซิล

ประเทศบราซิล ปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประชาชนในประเทศบราซิลได้มีการชุมนุมประท้วงการทุจริตที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อวัฒนธรรม การโกงของระบบราชการของประเทศ โดยมีประชาชนจำนวนมากหลายหมื่นคนเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้ และมีการแสดงภาพหนู เพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการประณามต่อนักการเมืองที่ทุจริต การประท้วงดังกล่าวยังถือว่ามีความรุนแรงกว่าครั้งก่อน เพราะที่ผ่านมาได้มีการทุจริตเกิดขึ้น และมีการประท้วง จนในที่สุดประธานาธิบดีได้ถูกปลดจากรئاسة เนื่องจากการกระทำที่ละเมิดต่อกฎระเบียบเรื่องงบประมาณ

ที่มา : <https://www.dailynews.co.th/foreign/๕๔๐๗๓๔>

ใบความรู้
เรื่อง การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)

การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)

คำว่า “การลงโทษโดยสังคม” หรือเรียกว่า “การลงโทษทางสังคม” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Social Sanction”

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๒ : ๓๖๑ - ๓๖๒) ได้ให้ความหมายของคำว่า “Social Sanctions” เป็นภาษาไทยว่า สิทธานุมัติทางสังคม หมายถึง การขู่ว่าจะลงโทษ หรือการสัญญาว่าจะให้รางวัลตามที่กลุ่มกำหนดไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก เพื่อชักนำให้สมาชิกกระทำตามข้อบังคับและกฎเกณฑ์

Radcliffe - Brown (๑๙๕๒ : ๒๐๕) อธิบายการลงโทษโดยสังคมว่าเป็นปฏิกิริยาตอบสนองทางสังคมอย่างหนึ่ง และเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เป็นด้านตรงกันข้ามระหว่างการเห็นชอบกับการไม่เห็นชอบพฤติกรรมอย่างหนึ่งก็คือการลงโทษโดยสังคมนั้นมีคุณลักษณะวิภาษ (Dialectic) คือมีทั้งด้านบวก และด้านลบอยู่ภายในความหมายของตัวเองสำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจให้แก่ปัจเจกบุคคล และสังคมให้ประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับปทัสถานของชุมชน หรือของสังคมจากการศึกษายังพบว่า การลงโทษโดยสังคมเชิงบวกนั้นอาจเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่สังคม เพื่อยกระดับปทัสถานของสังคมในระดับท้องถิ่นให้ไปสอดคล้องกับปทัสถานใหม่ในระดับระหว่างประเทศ

Whitmeyer (๒๐๐๒ : ๖๓๐-๖๓๒) กล่าวว่า การลงโทษโดยสังคม มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบเป็นการทำงานตามกลไกของสังคม การลงโทษโดยสังคมเป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐาน หรือกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับร่วมกัน เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามก็จะมีรางวัลเป็นแรงจูงใจ และลงโทษเมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมและจะแสดงการไม่ยอมรับสมาชิกคนหนึ่งหรือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง

โดยสรุปแล้ว การลงโทษโดยสังคม (Social Sanction) หมายถึง ปฏิกิริยาปฏิบัติทางสังคม เป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด โดยมีทั้งด้านลบและด้านบวก การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanction) เป็นการลงโทษ โดยการกีดกันและแสดงปฏิกิริยาต่อต้านพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความ อับอายขายหน้า สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกหรือ การกระตุ้นสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanction) เป็นการแสดงออกในเชิงสนับสนุนหรือให้รางวัลเป็นแรงจูงใจ เพื่อให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การลงโทษทางสังคม เป็นการลงโทษกับบุคคลที่ปฏิบัติตนฝ่าฝืนกับธรรมเนียม ประเพณี หรือแบบแผนที่ปฏิบัติต่อๆ กันมาในชุมชน มักใช้ในลักษณะการลงโทษทางสังคมเชิงลบมากกว่าเชิงบวก การฝ่าฝืนดังกล่าวอาจจะไม่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยธรรมเนียมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมานั้นถูกละเมิด ถูกฝ่าฝืน หรือถูกดูหมิ่นเกี่ยวกับความเชื่อของชุมชน ก็จะนำไปสู่การต่อต้านจากคนในชุมชน แม้ว่าการฝ่าฝืนดังกล่าวจะไม่ผิดกฎหมายก็ตาม และที่สำคัญไปกว่านั้น หากการกระทำดังกล่าวผิดกฎหมายด้วยแล้ว อาจสร้างให้เกิดความไม่พอใจขึ้นได้ไม่เพียงแต่ในชุมชนนั้น แต่อาจเกี่ยวเนื่องไปกับชุมชนอื่นรอบข้าง หรือเป็นชุมชนที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือ ประชาชนทั้งประเทศซึ่งการลงโทษทางสังคมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

การลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจ หรือการให้รางวัล ฯลฯ แก่บุคคลและสังคม เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติสอดคล้องกับปทัสถาน (Norm) ของสังคมในระดับชุมชนหรือในระดับสังคม

การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanctions) จะอยู่ในรูปแบบของการใช้มาตรการต่างๆ ในการจัดระเบียบสังคม เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ซึ่งเป็นมาตรการขั้นต่ำสุดเรื่อยไปจนถึงการกดดันและบีบคั้นทางจิตใจ (Moral Coercion) การต่อต้าน (Resistance) และการประท้วง (Protest) ในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะโดยปัจเจกบุคคลหรือการชุมนุมของมวลชน

การลงโทษทางสังคมทางลบ จะสร้างให้เกิดการลงโทษต่อบุคคลที่ถูกกระทำ การลงโทษประเภทนี้เป็นลงโทษเพื่อให้หยุดกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และบุคคลที่ถูกลงโทษจะเกิดการเข็ดหลาบ ไม่กล้าที่จะทำในสิ่งนั้นอีก การลงโทษประเภทนี้มีความรุนแรงแตกต่างกัน ตั้งแต่ การว่ากล่าวตักเตือน การนิเทศ การประจาน การชุมนุมขับไล่ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการไม่ทน ไม่ยอมรับต่อสิ่งที่บุคคลอื่นได้กระทำไป ดังนั้น เมื่อมีใครที่ทำพฤติกรรม เหล่านั้นขึ้น จึงเป็นการสร้างให้เกิดความไม่พอใจแก่บุคคลรอบข้าง หรือสังคม จนนำไปสู่การต่อต้านดังกล่าว

การลงโทษทางสังคมจะมีความรุนแรงมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของบุคคลนั้นว่าร้ายแรงขนาดไหน หากเป็นเรื่องเล็กน้อยจะถูกต่อต้านน้อย แต่หากเรื่องนั้นเป็นเรื่องร้ายแรง เรื่องที่เกิดขึ้นประจำ หรือมีผลกระทบต่อสังคม การลงโทษก็จะมีมีความรุนแรงมากขึ้นด้วย เช่น หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็อาจนำไปเป็นประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การต่อต้านจากสังคมได้ เพราะการทุจริตถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมาย และผิดต่อศีลธรรม บ่อยครั้งที่มีการทุจริตเกิดขึ้นจนเป็นสาเหตุของการชุมนุมประท้วง เพื่อกดดัน ขับไล่ให้บุคคลนั้นหยุดการกระทำดังกล่าว หรือการออกจากตำแหน่งนั้นๆ หรือการนำไปสู่การตรวจสอบและลงโทษโดยกฎหมาย โดยในหัวข้อสุดท้ายของชุดวิชานี้ ได้นำเสนอตัวอย่างที่ได้แสดงออกถึงความไม่ทนต่อการทุจริตที่มีการชุมนุมประท้วง บางเหตุการณ์ผู้ที่ถูกกล่าวหาได้ลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งการลาออกจากตำแหน่งนั้นถือเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่งและเป็นการแสดงออกถึงความละอายในสิ่งที่ตนเองได้กระทำ

หน่วยที่ ๓

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การดำเนินการบริษัทสร้างการดีโดยยึด

เวลา ๒ ชั่วโมง

หลัก STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต ๑

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหลักการของ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริตได้
- ๒.๒ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ หลักการของ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต เชื่อมโยงการดำเนินการบริษัทสร้างการดี ได้อย่างถูกต้อง

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) ความหมาย และหลักการของ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ในหลักวิชาการและคุณธรรมมาใช้ในการวางแผนก่อนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

๒) องค์ความรู้ของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) ใฝ่เรียนรู้
- ๒) มุ่งมั่นในการทำงาน
- ๓) ความซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ (ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๓ ชั่วโมง)

- ๑) ให้นักเรียนดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “วิถีพอเพียง ไม่เสี่ยงคอร์รัปชัน” เชื่อมโยงสู่การวิเคราะห์ปัญหาของประเทศในประเด็น “จากปัญหาการทุจริตของประเทศเราในปัจจุบันนี้ส่งผลกระทบต่อตนเอง ชุมชนและประเทศชาติบ้าง”

- ๒) ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต วิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การดำเนินการบริษัทสร้างการดีว่าเมื่อเราปฏิบัติตนโดยยึดหลัก STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต แล้วจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองต่อผู้อื่นและประเทศชาติอย่างไร

๓) ครูและนักเรียนสรุปร่วมกันเราสามารถนำหลักการ STRONG : จิตพอเพียงด้านพุทฺธิมาใช้ในการดำเนินชีวิตพัฒนาชุมชนสังคมและประเทศชาติได้อย่างไรจะมีประโยชน์ต่อสังคมหรือไม่อย่างไรและจะสามารถดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้อย่างไร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) วิดีโอ “วิถีพอเพียง ไม่เสี่ยงคอร์รัปชัน”

๒) ใบความรู้ เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงด้านพุทฺธิ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม

๒) สังเกตพฤติกรรมการนำเสนอผลงานของนักเรียน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

๑) การประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติงานของนักเรียนระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๒) ประเมินผลงานนักเรียนระดับดีขึ้นไป ถือว่าผ่าน

๓) นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป ถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้
เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

คำอธิบายความหมายของ “STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต”

๑) S (sufficient) : ความพอเพียง ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับประยุกต์เป็นหลักความพอเพียงในการทำงาน การดำรงชีวิต การพัฒนาตนเองและส่วนรวม รวมถึงการป้องกันการทุจริตอย่างยั่งยืน ความพอเพียงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์แม้ว่าจะแตกต่างกันตามพื้นฐาน แต่การตัดสินใจว่าความพอเพียงของตนเองต้องตั้งอยู่บนความมีเหตุ มีผลรวมทั้งต้องไม่เบียดเบียนตนเอง ผู้อื่นและส่วนรวม

ความพอเพียงดังกล่าวจึงเป็นภูมิคุ้มกันให้บุคคลนั้นไม่กระทำการทุจริต ซึ่งต้องให้ความรู้ ความเข้าใจ (knowledge) และปลุกให้ตื่นรู้ (realize)

๒) T (transparent) : ความโปร่งใส ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน ต้องปฏิบัติงานบนฐานของความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ดังนั้น จึงต้องมีและปฏิบัติตามหลักปฏิบัติ ระเบียบข้อปฏิบัติ กฎหมาย ด้านความโปร่งใส ซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ(knowledge) และปลุกให้ตื่นรู้ (realize)

๓) R (realize) : **ความตื่นรู้** ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักรู้ถึงรากเหง้าของปัญหาและภัยร้ายแรงของการทุจริตประพจน์มิชอบภายในชุมชนและประเทศ ความตื่นรู้จะบังเกิดเมื่อได้พบเห็นสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อการทุจริต ย่อมจะมีปฏิกิริยาเฝ้าระวังและไม่ยินยอมต่อการทุจริตในที่สุดซึ่งต้องให้ความรู้ความเข้าใจ (knowledge) เกี่ยวกับสถานการณ์การทุจริตที่เกิดขึ้น ความร้ายแรงและผลกระทบต่อระดับบุคคลและส่วนรวม

๔) O (onward) : **มุ่งไปข้างหน้า** ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน มุ่งพัฒนาและปรับเปลี่ยนตนเองและส่วนรวมให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน บนฐานความโปร่งใส ความพอเพียงและร่วมสร้างวัฒนธรรมสุจริตให้เกิดขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจ (knowledge) ในประเด็นดังกล่าว

๕) N (knowledge) : **ความรู้** ผู้นำ ผู้บริหาร บุคคลทุกระดับ องค์กรและชุมชน ต้องมีความรู้ความเข้าใจสามารถนำความรู้ไปใช้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินได้อย่างถ่องแท้ ในเรื่อง สถานการณ์ การทุจริต ผลกระทบที่มีต่อตนเองและส่วนรวม ความพอเพียงด้านทุจริต การแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมที่มีความสำคัญต่อการลดการทุจริตในระยะยาว รวมทั้ง ความอายไม่กล้าทำทุจริตและความไม่ทนเมื่อพบเห็นว่าการทุจริตเกิดขึ้น เพื่อสร้างสังคมไม่ทนต่อการทุจริต

๖) G (generosity) : **ความเอื้ออาทร** คนไทยมีความเอื้ออาทร มีเมตตา น้ำใจ ต่อกันบนฐานของจิตพอเพียงด้านทุจริต ไม่เอื้อต่อการรับหรือการให้ผลประโยชน์หรือต่อพวกพ้อง

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การดำเนินการบริษัทสร้างการดีโดยยึด

เวลา ๔ ชั่วโมง

หลัก STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต ๒

๑. ผลการเรียนรู้

๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต

๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต่อต้านทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและหลักการของบริษัทสร้างการดีได้

๒.๒ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ หลักการของ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต เชื่อมโยงการดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้อย่างถูกต้อง

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ความหมายและหลักการของบริษัทสร้างการดี

๒) การการจัดทำโครงสร้างของบริษัทสร้างการดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๔) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) ซื่อสัตย์สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) นักเรียนศึกษาโครงสร้างบริษัทสร้างการดี จากนั้นให้หัวหน้าห้องเรียนเป็นผู้ดำเนินการนำอภิปราย เพื่อจัดสมาชิกในห้องเรียนทำหน้าที่ในโครงการสร้างของบริษัท

๒) ให้สมาชิกในห้องแต่ละคนนำเสนอว่าตนเองหรือบุคคลอื่นๆ ในห้องเรียนมีความเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ใด

๓) ให้สมาชิกในห้องช่วยให้วิเคราะห์ผู้ทำหน้าที่แต่ละตำแหน่งโดยใช้หลักการ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริตโดยครูผู้สอนเน้นย้ำการยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่นด้วยจิตที่เป็นธรรม

๔) บันทึกผู้เข้ารับตำแหน่งในบริษัทสร้างการดีในโครงสร้างของบริษัท

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

โครงสร้างบริษัทสร้างการดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๒) แบบบันทึกโครงสร้างบริษัทสร้างการดี

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

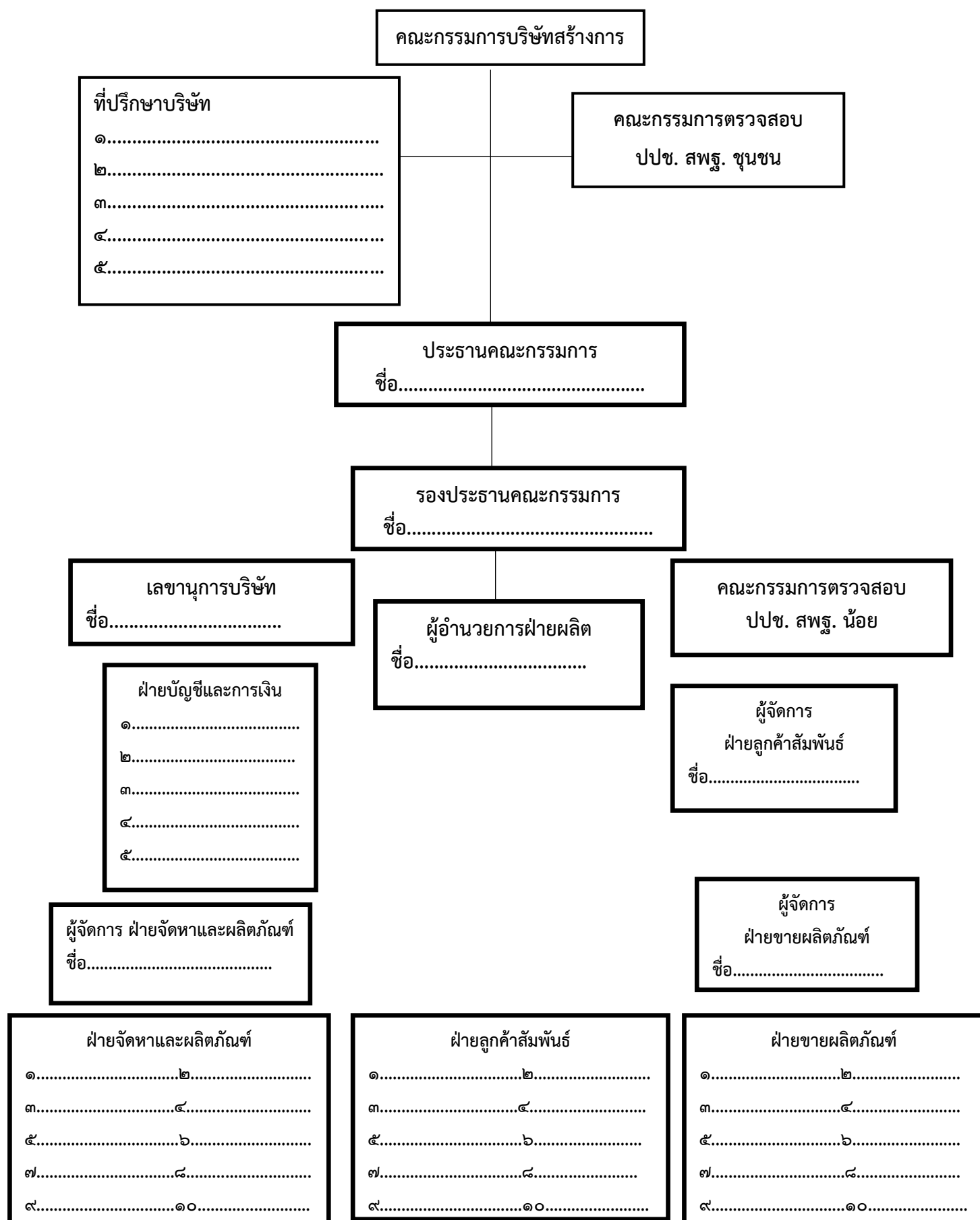
.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)
...../...../.....

๗. ภาคผนวก

โครงสร้างบริษัทสร้างการดี.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ระดับชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การดำเนินการบริษัทสร้างการดีโดยยึด

เวลา ๖ ชั่วโมง

หลัก STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต ๓

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักเรียนสามารถดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้
- ๒.๒ นักเรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ หลักการของ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต เชื่อมโยงการดำเนินการบริษัทสร้างการดีได้อย่างถูกต้อง

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ดำเนินการบริษัทสร้างการดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

มีมุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ (ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๗ ชั่วโมง)

- ๑) ขึ้นวางแผน (Plan) ๑ ชั่วโมง
นักเรียนร่วมกับครูที่ปรึกษาประชุมคณะกรรมการบริษัทสร้างการดี ประเด็นเกี่ยวกับการระดมเงินลงทุน การสร้างผลิตภัณฑ์ การผลิต การตลาด การประชาสัมพันธ์
- ๒) ขึ้นปฏิบัติงาน (Do) ๔ ชั่วโมง
นักเรียนลงมือปฏิบัติงานเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการเปิดร้านเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- ๓) ขึ้นตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Check) ๑ ชั่วโมง
คณะกรรมการบริษัทสร้างการดี ร่วมกันประเมินการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ในเรื่องสร้างผลิตภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ รวมถึงการเปิดร้านเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์
- ๔) ขึ้นปรับปรุงแก้ไข (Act) ๑ ชั่วโมง
คณะกรรมการบริษัทสร้างการดีร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาตามผลการประเมิน เพื่อพัฒนาสร้างผลิตภัณฑ์ การตลาด และการประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น
- ๕) ครูที่ปรึกษาบริษัทสร้างการดีร่วมกับนักเรียนถอดรหัสบทเรียนจากการปฏิบัติงานว่าสิ่งที่ดำเนินการสอดคล้องกับหลักการ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต อย่างไร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

บริษัทสร้างการดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบรายงานการดำเนินงานบริษัทสร้างการดี

๒) แบบสังเกตการทำงานกลุ่ม

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

ผลการดำเนินงานบริษัทสร้างการดี

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)

หน่วยที่ ๔

พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์

๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)

๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

๑) ชมคลิปวิดีโอ เกี่ยวกับ การรู้จักหน้าที่ เพื่อให้รู้จักหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อตนเองและรับผิดชอบต่อหน่วยงาน โดยสื่อให้เห็นถึงการไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน ที่มาของวิดีโอ <https://www.youtube.com/watch?v=GATJrfppBBA> จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และสนทนาอภิปรายเกี่ยวกับวิดีโอที่ได้รับชม

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง

๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง

๔) นักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมของกิจกรรมในสาระแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีแล้วทำเป็นแผนที่ความคิด

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เกี่ยวกับ การรู้จักหน้าที่ เพื่อให้รู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบต่อตนเองและรับผิดชอบต่อหน่วยงาน โดยสื่อให้เห็นถึงการไม่ตั้งใจทำงาน โดยเล่นอินเทอร์เน็ต/โทรศัพท์ ในเวลาทำงาน ที่มาของวิดีโอที่ค้น <https://www.youtube.com/watch?v=GATJrfppBBA> จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้
เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีชีวิตประชาธิปไตยควรมีแนวทางการปฏิบัติตน ดังนี้

ด้านสังคม ได้แก่

- ๑) การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- ๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น
- ๓) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า
- ๔) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์
- ๕) การเคารพระเบียบของสังคม
- ๖) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมและรักษาสาธารณสมบัติ

ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

- ๑) การประหยัดและอดออมในครอบครัว
- ๒) การซื้อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ
- ๓) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า
- ๔) การใช้เวลาวางให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
- ๕) การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก
- ๖) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติเป็นสำคัญ

ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่

- ๑) การเคารพกฎหมาย
- ๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น
- ๓) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า
- ๔) การซื้อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
- ๕) การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวมกล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา
- ๖) การทำงานอย่างเต็มความสามารถเต็มเวลา

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีได้

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ครูนำเสนอถึงแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครอง ที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านี้แล้ว

๒) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕-๖ คน แต่ละกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

ชั่วโมงที่ ๒

๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

ใบงาน เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี	ตัวอย่างของพฤติกรรมที่นักเรียนควรแสดงออก
ด้านสังคม	
๑) การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	
๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของผู้อื่น	
๓) การยอมรับเมื่อผู้อื่นมีเหตุผลที่ดีกว่า	
๔) การตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์	
๕) การเคารพระเบียบของสังคม	
๖) การมีจิตสาธารณะ คือ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม และรักษาสาธารณสมบัติ	
ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่	
๑) การประหยัดและอดออมในครอบครัว	
๒) การซื้อสัตย์สุจริตต่ออาชีพที่ทำ	
๓) การพัฒนางานอาชีพให้ก้าวหน้า	
๔) การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	
๕) การสร้างงานและสร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมไทยและสังคมโลก	
๖) การเป็นผู้ผลิตและผู้บริโภคที่ดี มีความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในอุดมการณ์ที่ดีต่อชาติเป็นสำคัญ	
ด้านการเมืองการปกครอง ได้แก่	
๑) การเคารพกฎหมาย	
๒) การรับฟังข้อคิดเห็นของทุกคนโดยอดทนต่อความขัดแย้งที่เกิดขึ้น	
๓) การยอมรับในเหตุผลที่ดีกว่า	
๔) การซื่อสัตย์ต่อหน้าที่โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน	
๕) การกล้าเสนอความคิดเห็นต่อส่วนรวมกล้าเสนอตนเองในการทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา	
๖) การทำงานอย่างเต็มความสามารถเต็มเวลา	

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพิจารณาความเป็นพลเมือง ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑.. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒.. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๑.. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) ชมคลิปวิดีโอ เกี่ยวกับความอดทน อดกลั้น เพื่อให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม เศรษฐกิจ กติกา เนื้อหาเป็นการขบคิดแข่งผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจราจร โดยมีที่จาก https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) สนทนาอภิปราย เกี่ยวกับคลิปวิดีโอที่รับชม ในประเด็น ดังนี้

- เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับคลิปวิดีโอ
- นักเรียนพบประเด็นใดบ้างจากคลิปวิดีโอ
- ปัญหา สาเหตุที่ได้ชมจากเรื่อง
- วิธีการ แนวทางการแก้ปัญหา

๓) นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มศึกษา ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง ทั้ง ๓ ด้านคือ ๑. คุณค่า ค่านิยม ๒. ความรู้ ความเข้าใจ และ ๓. ทักษะและพฤติกรรม

ชั่วโมงที่ ๒

๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากการศึกษาใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมืองทั้ง ๓ ด้าน คือ ๑. คุณค่า ค่านิยม ๒. ความรู้ ความเข้าใจ และ ๓. ทักษะและพฤติกรรม

๕) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปภาพรวมของกิจกรรมในสาระแนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง แล้วทำเป็นแผนที่ความคิด

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เกี่ยวกับความอดทน อดกลั้น เพื่อให้รู้จักความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม เศรษฐกิจ กติกา เนื้อหาเป็นการขับร้องแข่งผู้อื่นไปมา และไม่เคารพกฎจราจร โดยมีที่จาก https://www.youtube.com/watch?v=dWmZDGYtE_k จากกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒) ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้ เรื่อง แนวทางการพิจารณาความเป็นพลเมือง		
--	--	--

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
- รักความเป็นธรรมและความเสมอภาคและตระหนักในผลร้ายของความไม่เป็นธรรมและความไม่เสมอภาค - เชื่อมมั่นในความเป็นธรรมในสังคม - เชื่อมมั่นในการปฏิบัติต่อกันอย่างเท่าเทียม	- สิทธิมนุษยชน(เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - สิทธิทางสังคมการเมืองและเศรษฐกิจ - ความเท่าเทียมทางเพศ - ใช้หลักความยุติธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมประชาธิปไตย - รู้จักแยกแยะได้ว่าอะไรคือ	- เข้าใจผู้อื่น (Consider others) - ปฏิบัติในอย่างเท่าเทียมกัน (Treat others as equal) - เรียกร้องหรือต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมบอกได้ว่าอะไรเป็นความยุติธรรมไม่ยุติธรรมในสถานการณ์ต่างๆ
- เคารพความเท่าเทียมทางเพศ	ความเป็นธรรมอะไรคือความไม่เป็นธรรมและอะไรคือความเสมอภาคอะไรคือความไม่เสมอภาค	
เชื่อในเสรีภาพที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม - เคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น - เคารพในเสรีภาพที่จะแสดงออกหรือการกระทำ - รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนที่จะมีผลต่อผู้อื่น - รับผิดชอบต่อการตัดสินใจและการกระทำของตนที่จะมีผลต่อผู้อื่น	- สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพ ความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม	- เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ - แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี - ให้ความสำคัญกับสิทธิและผลประโยชน์ของผู้อื่น - รับผิดชอบต่อผลอันเกิดจากการกระทำ - มีส่วนร่วมกับวิถีชุมชนด้วยการทำงานอาสาสมัคร
- เห็นคุณค่าของการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่และตระหนักในผลร้ายของการใช้สิทธิอย่างไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ยึดหลักการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ไว้เสมอ	- สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - สิทธิทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ	- ใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ - ปฏิบัติตามกฎหมายจ่ายภาษีไปเลือกตั้งและออกเสียงประชามติอย่างมีวิจารณญาณที่ดี - กระตือรือร้นในการเป็นสังคมแบบประชาสังคม(Civil society) - มีส่วนร่วมในสังคม กระตือรือร้นทางการเมือง

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
- มีภราดรภาพและเคารพความแตกต่าง - เห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลาย - เปิดใจกว้างต่อความเห็นต่าง เปลี่ยนแปลงความเห็นส่วนตน และประนีประนอม - เคารพความเห็นที่แตกต่างกัน ยอมรับหลักของประชาธิปไตย และยอมรับเสียงข้างน้อย	- สิทธิมนุษยชน (เสรีภาพความหลากหลาย และความเท่าเทียม) - ความรู้เกี่ยวกับสังคมที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม	- แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี - ความสามารถในการอยู่และทำงานท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม - ความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น - การอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์
- ยึดประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ - มีจิตสาธารณะ - มุ่งมั่นในหลักการคนมีความคิดความเชื่อคุณค่าต่างกัน แต่ทุกคนก็มีคุณค่าเท่าเทียมกัน	- ความเข้าใจว่าองค์ทางการเมืองและรัฐจำเป็นต้องมีความรับผิดชอบอย่างกระตือรือร้น	- ปฏิบัติตามคุณค่าร่วมและความเป็นธรรมในสังคม - มีส่วนร่วมในประชาสังคม - มีส่วนร่วมในชุมชน - มีส่วนร่วมในชุมชนทางการเมือง
- เห็นคุณค่าของการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่และตระหนักในผลร้ายของการใช้สิทธิอย่างไม่รับผิดชอบต่อหน้าที่ - ยึดหลักการใช้สิทธิแต่ไม่ละทิ้งหน้าที่ไว้เสมอ	เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมือง - ความรู้เกี่ยวกับหลักของการเคารพสิทธิและวัฒนธรรมที่แตกต่างกันของผู้คน - รู้เกี่ยวกับการตั้งคำถามหรือการหาข้อมูลเพิ่มประกอบการตัดสินใจ	การร่วมมือกับผู้อื่นหรือมีส่วนร่วม - คิดอย่างมีวิจารณญาณและมีเหตุผล - ความสามารถในการประเมินสถานะหรือการตัดสินใจ - แยกแยะระหว่างข้อเท็จจริงกับความคิดเห็นสามารถที่จะประเมินข่าวสารต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ - มีทักษะการสื่อสารอย่างเป็นกระบวนการสามารถให้การตัดสินใจเกิดผลในระดับรัฐ

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
- มั่นใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง - รู้จักสิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วม	- บทบาทของสื่อที่มีต่อบุคคลและสังคม - มีความรู้พื้นฐานทางการเมือง : ความหมายและความสำคัญของการเมือง - ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับรัฐ (ความหมายลักษณะประเภทรูปแบบของรัฐ) - ระบอบการเมืองการปกครอง (ความหมาย หลักการ ลักษณะ ประเภท รูปแบบข้อดีและข้อเสียของระบอบประชาธิปไตยและเผด็จการ) - ระบบเศรษฐกิจ (ความหมาย หลักการ ลักษณะ ประเภท รูปแบบข้อดีและข้อเสียของระบบทุนนิยมและสังคมนิยมและความสัมพันธ์ของระบอบการเมืองการปกครองกับระบบเศรษฐกิจ) - ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย (ความหมายความสำคัญ หลักการ ลักษณะ ประเภทและศักดิ์ของกฎหมาย) - ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย (สภาพเหตุการณ์สาเหตุผลความสำคัญของเหตุการณ์ และสิ่งที่ได้เรียนรู้จากเหตุการณ์) - สาระสำคัญของรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญของไทยในปัจจุบัน (กลไก สถาบันและกระบวนการทางการเมืองการปกครองของไทยในปัจจุบัน)	- ตีความสาระจากสื่อ (ระบบการจูงใจและการให้คุณค่า / การคิดอย่างมีวิจารณญาณ) สามารถใช้สื่อในทางที่ถูกต้อง - มีส่วนร่วมทางการเมือง สามารถนำความรู้พื้นฐานทางการเมืองไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมไปเลือกตั้งและออกเสียงประชามติอย่างมีวิจารณญาณที่ดีติดตามตรวจสอบพฤติกรรมและการทำงานของนักการเมือง - สามารถวิพากษ์วิจารณ์และตัดสินใจนโยบาย ผลงานและกรณีต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - สามารถนำหลักการประชาธิปไตยไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - สามารถถ่ายทอดความรู้พื้นฐานทางการเมืองไปสู่ผู้อื่นได้ - พัฒนาคุณค่าทางการเมืองให้แก่ตนเองมีทักษะและความมั่นใจที่จะประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติ

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม
- เคารพกฎกติกาและกฎหมาย ชื่นชมในความหลากหลายของ สิทธิได้แก่ สิทธิมนุษยชนและ การประยุกต์เป็นความ รับผิดชอบทั้งในระดับปัจเจก และองค์กร	- รู้จักแยกแยะได้ว่าอะไรคือการ เคารพกฎกติกาและกฎหมายและ อะไรคือการไม่เคารพกฎกติกาและ กฎหมาย - ความรู้เกี่ยวกับกฎกติกา กฎหมาย (ทำไมจึงต้องมีกฎกติกา) - บทบาทของกฎหมายในการที่จัด ระเบียบสังคมและแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง - การดำเนินการที่เป็นธรรมเป็น อย่างไรเมื่ออยู่ภายใต้กระบวนการ ของกฎหมาย - ความเป็นธรรมที่มีการปรับใช้ ในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน - กระบวนการของกฎหมายมหาชน ที่มีการปรับเปลี่ยนโดยประชาชน และกระบวนการมีส่วนร่วมในสภา รัฐ และศาล	- ปฏิบัติตามกฎหมาย รู้ว่าในสถานการณ์ใดที่จะนำเรื่อง สิทธิไปใช้ในการปกป้องสิทธิหรือ การสร้างสมดุล

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การพิจารณาความเป็นพลเมือง ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ได้

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ (ฝึกปฏิบัติกิจกรรม ๓ ชั่วโมง)

- ๑) ครูนำเสนอถึงแนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง ทั้ง ๓ ด้านคือ ๑. คุณค่า ค่านิยม ๒. ความรู้ ความเข้าใจ และ ๓. ทักษะและพฤติกรรมที่ได้ศึกษามาก่อนหน้านี้แล้ว
- ๒) แบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน แต่ละกลุ่มวิเคราะห์พฤติกรรมในฐานะที่เป็นนักเรียนความดำรงตนอย่างไร ตามใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง
- ๓) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนจากวิเคราะห์พฤติกรรมตามใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- ๒) แบบประเมินใบงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

ใบงาน เรื่อง แนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมือง

ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองดี นักเรียนควรแสดงพฤติกรรมในการดำรงตนให้เป็นพลเมืองดีตามแนวทางการพิจารณาการเป็นพลเมืองอย่างไร

คุณค่า ค่านิยม	ความรู้ ความเข้าใจ	ทักษะและพฤติกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

ระดับชั้น ปวช.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลก

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๒ ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

อธิบายแนวทางการสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลก

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

แนวทางการสร้างสำนึกพลเมืองที่มีสังคมโลกดี

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
 - ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ
 - ทักษะกระบวนการคิดเชิงสร้างสรรค์
- ๒) ความสามารถในการสื่อสาร (อ่าน ฟัง พูด เขียน)
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (การสังเกต การระบุ วิเคราะห์ จัดกลุ่ม สรุป)

๓.๓ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- ๒) ซื่อสัตย์สุจริต
- ๓) มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ครูนำเสนอภาพทบทวนความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติเป็นพลเมืองดีและการพิจารณาการเป็นพลเมือง ที่ได้เรียนมาก่อนหน้านี้พร้อมยกตัวอย่างสถานการณ์ของพลเมืองจากประเทศต่าง ๆ ที่มีสำนึกรักในความเป็นพลเมืองที่ดี

๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ ศึกษาใบความรู้ เรื่อง จิตสำนึกของพลเมืองจากนั้นให้ร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาใบความรู้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน

ชั่วโมงที่ ๒

๑. สนทนา อภิปราย ร่วมกัน ประเด็น การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่รัฐ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รูปแบบความสัมพันธ์ของการเมืองแบบมีส่วนร่วม ปัญหาการทุจริต แนวโน้มของปัญหาการทุจริตและจิตสำนึกของพลเมืองที่มีต่อสังคมโลก

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

ใบความรู้ที่ เรื่อง จิตสำนึกของพลเมือง

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) สังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) การนำเสนอผลงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบสังเกตกระบวนการทำงานกลุ่ม

๒) แบบบันทึกผลการนำเสนอผลงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้
เรื่อง จิตสำนึกของพลเมือง

จิตสำนึกของพลเมือง

จิตสำนึก เป็นสภาพที่รู้ตัวว่าคือใคร อยู่ที่ไหนต้องการอะไร หรือกำลังรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งใดเมื่อแสดงพฤติกรรมอะไรออกไปก็แสดงออกไปตามหลักเหตุและผล แสดงตามแรงผลักดันจากภายนอกสอดคล้องกับหลักแห่งความเป็นจริง (principle of reality) จิตสำนึกเป็นระดับเหตุผลภายในใจที่ส่งผลต่อการแสดงออกในพฤติกรรมต่างๆ โดยเลือกแล้วว่าจะทำหรือไม่ทำอะไร เป็นการระลึกได้เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่ของตนเองในโครงสร้างสังคม ดังที่เราได้ยินบ่อยๆ ว่าจิตสำนึกแห่งความเป็นครู จิตสำนึกของพลเมือง จิตสำนึกสาธารณะ จิตสำนึกของการเป็นคนดี จิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม จิตสำนึกจึงเกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรมของบุคคลนั่นเอง

การที่บุคคลจะมีคุณธรรมมีจิตสำนึกที่ดีจำเป็นต้องมีการอบรมสั่งสอน หรือซึมซับประสบการณ์จากครอบครัว หรือสังคมรอบตัว และผ่านการกระทำจนเป็นสันดานแห่งความดี หรือจิตสำนึกนั่นเองอยู่ๆ จะให้มีจิตสำนึกเกิดขึ้นเองคงจะเป็นไปได้ยาก

ปลูก ปลูกจิตสำนึก ต้องทำในสองส่วนคือ **“การปลูก และการปลุก”** การปลูกนั้นใช้กับผู้ใหญ่ที่บางครั้งได้หลงลืม หรือละเลยการนำคุณธรรม และจริยธรรมมาใช้ในการประพฤติปฏิบัติ ส่วนการปลุกนั้นใช้สำหรับเด็กและเยาวชนที่เปรียบดั่งผ้าขาว และจะเป็นพลังสำคัญที่จะขับเคลื่อนสังคมไทยในอนาคต ในการแก้ไขสังคมคงต้องทำทั้งสองส่วน แต่ควรเน้น **“การปลูก”** กับเยาวชนมากกว่าการปลุกในผู้ใหญ่ เพราะการปลูกในผู้ใหญ่เป็นไปได้ยากกว่าการปลูกฝังใหม่ อย่างไรก็ตาม “การปลุก” ผู้ปลูกต้องเข้าใจ และทุ่มเท กระทำอย่างต่อเนื่องจึงจะเห็นผลสังคมในปัจจุบันผู้ใหญ่ไม่เพียงจะละเลยการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีๆ ให้กับเยาวชนแต่ยังสร้างจิตสำนึกที่ผิดๆ ให้กับเยาวชนอีกด้วยโดยตั้งใจ และไม่ตั้งใจ การมองเห็นภาพการกระทำที่ไม่ดีงามของผู้ใหญ่ซ้ำแล้วซ้ำอีก เช่น การทุจริต การละเมิดกฎหมาย การใช้และการทำลายทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่รู้คุณค่า การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม การบูชาเงินทองมากกว่าความดีงาม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จึงหล่อหลอมให้เยาวชนขาดจิตสำนึกแห่งความดีงาม คุณธรรมในสังคมจึงอ่อนล้าอย่างเช่นทุกวันนี้ การเร่งปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องดีๆ และลดเงื่อนไขที่จะนำไปสู่การปลูกฝังสิ่งผิดๆ ให้กับเด็กๆ จึงเป็นเรื่องที่สังคมต้องช่วยกันเร่งแก้ไข